

Normes i actes del Govern

Disposicions de caràcter general

Edicte

Per tal de donar compliment a allò que disposa l'article vintè, apartat b) de la Llei d'organització de l'Administració general, s'ordena la publicació del Decret del programa de primera ensenyança aprovat pel Govern el dia 29 de juliol de 1997.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 13 d'agost de 1997

Marc Forné Molné
Cap de Govern

Decret del programa de primera ensenyança

El Govern d'Andorra, conscient de la necessitat de tenir un sistema d'ensenyament propi crea, l'any 1982, l'Escola Maternal Andorrana.

El curs 1985-1986 s'inicia la primera ensenyança, el curs 1991-1992, la segona ensenyança i el curs acadèmic 1995-1996, el batxillerat.

L'Escola Andorrana es defineix com una escola pública on tots els infants d'Andorra poden fer l'escolaritat —en els nivells de maternal (3-6 anys), la primera ensenyança (6-12 anys), la segona ensenyança (12-16 anys)— i el batxillerat (16-18 anys).

Els programes es basen en el fet diferencial andorrà, però tenen també en compte la futura integració dels seus alumnes als estudis superiors francès i espanyol, dins del marc de les directrius europees en matèria educativa.

El programa de primera ensenyança conté els objectius generals, la concreció per cicles i les àrees d'aprenentatge on s'expliciten els objectius generals de cada àrea i els corresponents blocs de contingut.

La definició dels objectius generals es realitza en forma de capacitats que la

intervenció educativa ha de desenvolupar en l'infant. Cal entendre que el grau d'exigència dels objectius esmentats s'ha d'adaptar als alumnes i a les peculiaritats concretes de l'actuació docent, d'acord amb els principis d'atenció a la diversitat i a la individualització de l'ajuda pedagògica que recull la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà.

La concreció per cicles i la descripció de les àrees d'aprenentatge és la part més extensa del document i queda recollida a l'annex d'aquest Decret.

Els objectius generals d'àrea concreten els objectius generals de nivell i defineixen les capacitats específiques de l'àrea que l'alumne ha de dominar en finalitzar el nivell educatiu.

Els continguts estan agrupats en blocs per tal de facilitar l'organització de les seqüències didàctiques; dins de cada bloc estan classificats en tres categories: fets i conceptes; procediments; actituds, valors i normes. Els continguts de fets i conceptes es refereixen al conjunt d'aprenentatges acumulatius que expliquen la realitat i que l'alumne ha de saber. Els continguts recollits en la categoria de procediments responen a les habilitats, les destreses, les tècniques, les estratègies i les maneres d'obrar en general que l'alumne ha d'arribar a saber fer. Els continguts de la categoria d'actituds, valors i normes recullen els comportaments i l'esperit que ha de guiar l'alumne en el decurs de la seva evolució formativa.

Cal concebre el programa des d'una doble perspectiva: prescriptiva i orientadora. La dimensió prescriptiva respon al manament dels poders públics i de la societat andorrana, com a responsables del sistema públic d'ensenyament; la funció orientadora complementa l'anterior i permet situar, en uns paràmetres d'actuació determinats, els projectes i les programacions elaborats pels equips docents, tot respectant el principi de llibertat de càtedra recollit en la legislació vigent.

La primera ensenyança acull els infants entre els sis i els dotze anys i s'estructura en tres cicles de dos cursos acadèmics cadascun.

El primer cicle acull els infants de sis a vuit anys; el segon cicle, de vuit a deu anys; el tercer cicle, de deu a dotze anys.

Els continguts de la primera ensenyança s'organitzen en les àrees d'aprenentatge següents: ciències socials; ciència i tecnologia; matemàtica; llengües; educació física; plàstica; música.

Els projectes de primera ensenyança elaborats pels equips docents s'han de guiar per una metodologia que tingui en compte la construcció del saber per part de l'infant, l'atenció a les necessitats educatives individuals, la significació de l'aprenentatge i el rol orientador de l'ensenyant.

A primera ensenyança les llengües vehiculars són el català i el francès, i en totes les aules hi ha un ensenyant de català i un de francès. El castellà s'introdueix com a assignatura en el tercer cicle i el realitza un ensenyant de castellà. Finalment, es realitzen activitats en llengua anglesa per part d'un ensenyant d'anglès al llarg del segon i tercer cicles.

Article 1

1. El present Decret fixa el programa de la primera ensenyança del sistema educatiu andorrà segons estipula l'article 3.1 de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, i desenvolupa el capítol segon del títol segon de l'esmentada Llei.

2. El programa descriu els objectius i els continguts que els equips docents han de desenvolupar en la primera ensenyança.

Article 2

La primera ensenyança acull els infants de sis a dotze anys i s'estructura en tres cicles de dos cursos cadascun.

Article 3

En la primera ensenyança, la intervenció educativa té com a objectiu permetre i ajudar el desenvolupament global i harmoniós de l'infant i afavorir la seva capacitat d'integració en una societat plural com l'andorrana i alhora propiciar uns processos d'ensenyament i aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Mostrar, durant les activitats habituals, un nivell acceptable d'autonomia, autoconfiança i autoestima, i elaborar i aplicar criteris i judicis propis.

2. Articular els objectius, els desitjos i els interessos seus amb els de les persones amb qui interactua, renunciar a l'exclusivitat del seu punt de vista i coordinar-lo amb altres punts de vista.

3. Establir relacions afectives equilibrades i durables amb les persones d'igual o diferent edat i sexe amb qui té una certa afinitat, manifestar-hi afecte, i sentir i apreciar l'afecte que li dirigeixen.

4. Analitzar les exigències i les dificultats dels objectius, les tasques o les activitats que es proposa, valorar de forma realista les possibilitats de realitzar-les, cercar l'ajut necessari, responsabilitzar-se de les seves actuacions i manifestar una actitud positiva envers la feina ben feta.

5. Participar activament en la constitució, la planificació i la realització de tasques i activitats grupals, col·laborar per assolir els objectius fixats, acceptar les normes i les regles d'actuació, i assumir la seva responsabilitat en els resultats obtinguts.

6. Conèixer i utilitzar adequadament les normes i les pautes de comportament que permeten una relació interpersonal equilibrada i constructiva en situacions socials determinades (situació de treball, de joc, de diàleg, de discussió i confrontació de punts de vista, etc.).

7. Utilitzar, en un context de resolució de problemes, els procediments adequats per cercar, seleccionar, organitzar i presentar la informació escaient per mitjà de formes de representació diferents i prendre-hi decisions.

8. Utilitzar els coneixements sobre l'entorn físic, social i tecnològic per plantejar-se i resoldre problemes en el seu àmbit d'experiència, com també per comprendre millor les condicions de la seva vida i de la vida de les altres persones de la comunitat a què pertany.

9. Mostrar una actitud crítica en els diversos àmbits de la seva activitat, elaborar criteris propis i raonats, i defugir l'acceptació passiva i irreflexiva de les normes, les informacions i les opinions transmeses a l'escola i fora de l'escola.

10. Planificar la feina habitual, anticipar les condicions materials i temporals per realitzar-la, introduir modificacions

en el pla inicial segons els resultats obtinguts i perseverar en l'esforç fins a assolir els objectius fixats.

11. Adquirir el domini de les tècniques d'estudi i dels hàbits de treball elementals i utilitzar-los amb autonomia en les tasques escolars.

12. Comprendre i utilitzar els recursos bàsics dels llenguatges musical, plàstic i corporal, i les tècniques associades, desenvolupar progressivament la sensibilitat estètica i la capacitat creativa, i aprendre a gaudir amb les obres i les manifestacions artístiques.

13. Comprendre i utilitzar, en les activitats quotidianes i en la resolució de problemes senzills, les operacions, els procediments de càlcul i els conceptes matemàtics (aritmètics, de mesura, geomètrics) i lògics elementals, com també els sistemes de representació corresponents.

14. Comprendre i utilitzar oralment amb fluïdesa i precisió el català, el francès i el castellà per formular i comunicar informacions, idees, intencions, interessos, desitjos i sentiments, com també per explicar, argumentar i descriure fets, situacions i esdeveniments. Remarcant els aspectes culturals propis de cada llengua i contrastar-los sota una visió pluricultural.

15. Comprendre i produir textos escrits en català, en francès i en castellà segons intencions i contextos diferents, utilitzar la lectura per a finalitats diverses (informar-se, gaudir, aprendre, etc.) i fer servir l'escriptura amb objectius diferents (comunicar-se amb altres persones, prendre notes, resumir, etc.).

16. Comprendre i produir en anglès alguns enunciats orals en situacions familiars i contextualitzades i sensibilitzar-se per la llengua escrita.

17. Assolir una autoimatge positiva i ajustada del propi cos i contribuir al seu desenvolupament equilibrat i al seu bon funcionament amb la pràctica de l'exercici físic, de l'esport i d'hàbits alimentaris i de cura personal adequats.

18. Valorar la repercussió d'algunes pràctiques socials sobre la salut (tabac, alcohol, conducció, pol·lució, alimenta-

ció, etc.) i desenvolupar pautes de comportament coherents.

19. Valorar l'entorn com un dels elements determinants de la qualitat de vida de les persones, i contribuir-ne activament a la millora, la defensa i la conservació amb els mitjans a l'abast.

20. Aplicar els principis bàsics del funcionament democràtic en el comportament individual i en la valoració del comportament d'altres persones, respectar els drets i les llibertats de tothom, exercir els drets i les llibertats propis de forma crítica i responsable, i acceptar la diversitat com un valor positiu en una societat pluricultural com l'andorrana.

21. Analitzar els trets més importants de les formes principals d'activitat humana (laboral, professional, comercial, política, esportiva, cultural, de lleure, etc.) presents a Andorra, comprendre'n les funcions i les interrelacions, i valorar-ne els resultats o els productes.

Article 4

1. Els continguts educatius de primera ensenyança s'organitzen en àrees d'aprenentatge que tenen present el moment evolutiu de l'infant. Les àrees d'aprenentatge són les següents: ciències socials; ciència i tecnologia; matemàtica; llengües; educació física; plàstica, i música.

2. Els objectius i els continguts corresponents a cada una de les àrees esmentades en l'apartat anterior queden especificats en l'annex d'aquest Decret.

Article 5

La metodologia educativa, el nombre d'alumnes per aula i els aspectes relatius al professorat de primera ensenyança han de respondre als requisits establerts en la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà i en la legislació específica corresponent.

Article 6

Les característiques i el procediment de l'avaluació, els criteris de promoció i acreditació, com també els documents específics de l'avaluació dels alumnes de primera ensenyança, queden recollits en el Decret d'avaluació del sistema andorrà, acordat pel Govern en data 7 de juny de 1995 i publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra en data 21 de juny de 1995.

Article 7

El programa de primera ensenyança és públic, i es pot consultar i obtenir-ne informació al despatx de la secretaria del Departament d'Educació i en qualsevol dels centres de l'Escola Andorrana. S'autoritza el ministeri encarregat de l'Educació per a la seva publicació.

Article 8

El desplegament d'aquest programa es regeix per les instruccions següents:

1. Els equips docents de primera ensenyança, sota la coordinació dels equips directius, han d'elaborar els projectes corresponents per concretar els objectius i els continguts descrits en l'annex d'aquest Decret i d'adequar-los a la realitat del centre docent. La finalitat d'aquests projectes és garantir una progressió coherent en l'ensenyament que s'imparteix. La vigència dels projectes docents és de tres cursos acadèmics, al final dels quals cal actualitzar-los i adequar-los als canvis produïts.

2. Cada ensenyant ha d'elaborar les programacions d'aula a partir dels objectius i els continguts descrits en els projectes estipulats en l'apartat anterior. La vigència de les programacions d'aula és d'un curs acadèmic, al final del qual cal revisar-les en funció de les circumstàncies docents específiques i les característiques concretes dels alumnes.

3. Els equips docents de primera ensenyança, coordinats pels equips directius, proposen al ministeri encarregat de l'Educació les modificacions que creguin oportunes del programa descrit en aquest decret, per tal d'actualitzar-lo i millorar-ne el contingut. Aquesta funció es realitzarà a proposta dels equips docents i cada tres cursos acadèmics, després de la revisió estipulada en l'apartat 1 d'aquest article.

4. La vigència del programa fixat en aquest decret és de sis anys, al termini dels quals el ministeri encarregat de l'Educació introdueix les modificacions i les actualitzacions que cregui oportunes.

Disposicions finals**Primera**

Es faculta el ministre d'Educació perquè complementi les orientacions metodològiques del programa de primera

ensenyança que consideri oportunes, i també perquè dicti les disposicions necessàries per a l'aplicació d'aquest Decret.

Segona

Aquest Decret entra en vigor al cap de quinze dies de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Andorra la Vella, 29 de juliol de 1997

Annex**Concreció per cicles**

La necessària continuïtat entre els tres cicles de la primera ensenyança exigeix realitzar un esforç de concreció dels objectius generals: en primer lloc, per facilitar la tasca dels equips d'ensenyants en l'elaboració del segon nivell de concreció, en el sentit d'adaptar els objectius generals de la primera ensenyança tenint en compte els paràmetres propis del cicle; en segon lloc, per remarcar alguns aspectes específics de cada cicle.

Primer cicle (6-8 anys)

L'especificitat del primer cicle es manifesta en l'àmbit de les capacitats d'equilibri personal i de relació interpersonal, en el de les capacitats cognitives de planificació, en el de les capacitats estètiques i expressives del cos, i en el d'algunes capacitats relacionades amb el domini dels aspectes bàsics de les llengües i de la matemàtica. Les capacitats relacionades amb el coneixement del medi físic i social no s'introdueixen, de manera sistemàtica, fins al segon cicle.

En relació amb les capacitats d'equilibri personal i de relació interpersonal, l'autonomia és una conquesta que l'infant va assolint de manera gradual i progressiva des del seu naixement i que es manté entre els sis i els dotze anys. La diferència entre els tres cicles rau en l'àmbit o el context on es manifesta aquesta capacitat. En el primer cicle, l'autonomia s'ha de manifestar en les situacions habituals de la vida familiar i escolar. L'infant s'ha de valer per ell mateix i sense necessitat d'ajut per menjar, vestir-se, en la higiene personal i en l'ordre i la cura dels

objectes i dels espais personals i de grup. En altres situacions menys habituals, l'infant ha de mostrar una actitud dirigida a cercar recursos per ell mateix i ser capaç de reconèixer les dificultats i de demanar ajut si escau.

Gràcies al progrés experimentat en l'autoestima i l'autoconfiança, l'infant pot conèixer i expressar millor els desitjos, els interessos, els sentiments i les opinions, alhora que pot adonar-se que n'hi ha de diferents i acceptar que es manifestin. En qualsevol cas, davant d'una situació de conflicte, ha de ser capaç d'emetre criteris o arguments (no necessàriament de tipus lògic) que justifiquin la seva perspectiva. Així mateix, es mostrarà interessat a conèixer i escoltar els altres i podrà introduir alguns canvis en les opinions pròpies segons altres punts de vista. Aquest inici de descentrament és imprescindible per tal que, en els cicles posteriors, l'infant pugui situar-se en el punt de vista dels altres, comprendre'n les actituds i les opinions i valorar-les d'acord amb les situacions que les provoquen. En altres paraules, l'infant ha de començar a renunciar a l'exclusivitat del punt de vista propi i a saber coordinar-lo amb el dels altres. Per aquesta raó, en aquest cicle, és important que l'infant estableixi relacions afectives equilibrades que li permetin, entre altres coses, l'elaboració i l'acceptació de la identitat pròpia, sense menysprear especialment les característiques de l'altre sexe. Les relacions gaudiran d'una certa estabilitat i continuïtat i, en aquest sentit, l'infant ha de ser capaç de reconèixer i expressar l'afecte que sent, valorar el que rep dels altres i tenir cura de les relacions amb l'entorn en general. D'acord amb els canvis que es produeixen en les relacions, l'infant en podrà establir de noves en el seu cercle habitual i restablir-les si convé.

En aquest sentit, l'infant ha de participar en activitats de grup en un nivell de col·laboració, per poder desenvolupar en altres cicles tasques de planificació. També ha de començar a conèixer-ne les normes i les regles d'actuació en grup que en permeten un funcionament correcte, tot i que encara li serà difícil assumir-les plenament, però seran un primer pas que el conduirà a acceptar la diversitat com un valor positiu.

Alguns objectius generals de la primera ensenyança es refereixen a capacitats cognitives de planificació i realització de tasques i de resolució de problemes. En el primer cicle, l'infant ha de saber formular objectius per resoldre problemes senzills i ha de saber buscar i seleccionar la informació necessària. Cal que l'infant sigui capaç de detectar les dificultats per resoldre'ls i anticipar les condicions materials i temporals necessàries per realitzar qualsevol feina habitual. De fet, se li demana que pugui valorar les possibilitats reals d'assolir els objectius proposats i de cercar, quan calgui, l'ajut necessari per resoldre problemes. Així mateix, ha de començar a manifestar una actitud positiva envers la feina ben feta i a perseverar en l'esforç fins a assolir els objectius fixats.

Les capacitats esmentades constaven en els objectius generals de l'educació maternal amb un grau d'exigència inferior perquè són aspectes que cal desenvolupar al llarg de tota l'escolaritat. Cal considerar que moltes capacitats contingudes en els objectius generals de la primera ensenyança seran assolides durant els cicles següents, tot i que cal subratllar que algunes capacitats específiques han de ser tingudes en compte des del primer cicle. És el cas, per exemple, de les capacitats relacionades amb la planificació de les tasques, els hàbits de treball i la utilització de procediments per cercar, seleccionar i organitzar la informació.

Pel que fa a les capacitats estètiques i expressives del cos, cal continuar l'activitat iniciada a l'educació maternal, que consistia a afavorir el desenvolupament harmoniós del llenguatge plàstic i musical i dels aspectes físics de l'infant. En el primer cicle, cal concretar aquests àmbits en funció dels interessos i les capacitats dels infants i aprofundir en el domini de les tècniques bàsiques dels llenguatges plàstic i musical. A més, l'infant ha d'aprofundir en el coneixement del seu cos per mitjà de l'activitat física i de l'esport, ha de poder detectar els canvis que el cos experimenta i reconèixer les pràctiques nocives per a la salut, com ara el consum de tabac i d'alcohol, la contaminació, l'alimentació inadequada, etc.

Pel que fa al domini dels aspectes bàsics de la llengua escrita cal destacar que són específics d'aquest primer cicle. En

acabar l'educació maternal, l'infant haurà aconseguit utilitzar amb fluïdesa el català oral en activitats quotidianes i s'haurà familiaritzat en la comprensió de la llengua francesa tot iniciant-se en l'ús oral. El progrés en el domini oral d'aquestes llengües continuarà durant la primera ensenyança, caldrà doncs fomentar una actitud positiva i de desinhibició. Es desenvoluparà la capacitat de l'infant per comunicar amb correcció, fluïdesa, expressivitat i creativitat, no solament per comunicar-se amb l'entorn sinó també per entendre i assimilar continguts impartits en llengua francesa. La novetat prové de la llengua escrita, perquè al final del cicle és imprescindible que domini els aspectes tècnics de la lectura i l'escriptura en català, tot remarcant-ne els valors comunicatiu, expressiu i informatiu i que estigui sensibilitzat pels mateixos aspectes en llengua francesa. Per tant, en el primer cicle, l'infant ha de comprendre i produir textos orals en català i en francès en situacions i per a finalitats quotidianes i ha de comprendre textos escrits en català i en francès; així mateix ha de dominar les tècniques bàsiques d'escriptura en català. Tot i que l'estudi sistemàtic d'una altra llengua oral no es realitza fins al segon cicle, convé que l'infant comenci a detectar la presència de llengües diferents en situacions habituals diverses, com ara a la televisió, a les botigues, al carrer, etc. Es pretén, a llarg termini, que l'infant adquireixi una visió pluricultural de la diversitat lingüística, que la consideri font de riquesa i que desenvolupi una sensibilitat per obrir-se a mons culturals diferents i interrelacionats.

Pel que fa a la matemàtica, el primer cicle significa una introducció sistemàtica a la noció de nombre i a les operacions aritmètiques elementals. Al final del primer cicle, l'infant ha de comprendre el nombre com a propietat d'alguns elements i ha de ser capaç d'establir relacions entre objectes i conjunts d'objectes que posseeixin aquesta propietat. Igual que en la llengua escrita, la introducció sistemàtica al llenguatge i al raonament matemàtic és un tret característic d'aquest cicle.

Les capacitats relacionades amb el coneixement del medi físic i social no s'introdueixen, de manera sistemàtica, fins al segon cicle. Tot i això, en el primer cicle

és important que l'infant comenci a adonar-se de la importància del medi físic i social en la seva vida i que sigui capaç d'identificar els elements més importants que configuren l'entorn físic des del punt de vista geogràfic.

Segon cicle (8-10 anys)

La concreció dels objectius generals de la primera ensenyança en aquest cicle es realitza en tres direccions: la descripció dels seus elements específics; l'aprofundiment de capacitats adquirides en el primer cicle, i les primeres aproximacions a aspectes que cal desenvolupar en el tercer cicle.

En aquest cicle és prioritari tot allò que fa referència a les capacitats d'equilibri personal, d'actuació i d'inserció social, de relació interpersonal i de planificació i realització de tasques individuals i de grup. Els objectius generals que s'hi refereixen estan presidits per aquest aspecte de continuïtat i d'adquisició progressiva. Tot i això, convé matisar alguns aspectes.

En relació amb les capacitats d'equilibri personal, en aquest cicle l'infant ha d'adquirir un grau més elevat d'autoconfiança i autoestima. Tots dos aspectes l'ajuden a ser més autònom alhora que la seva activitat esdevé més reflexiva i, per tant, conscient. Aquests progressos són necessaris per poder elaborar criteris i judicis raonats i contrastats. En aquest sentit, l'infant ha de ser capaç de mostrar una actuació autònoma en el context de les activitats habituals i dins dels grups socials a què pertany. Per tant, en aquest cicle, s'emfatitzarà l'actuació autònoma més que no pas l'elaboració de criteris i judicis propis. L'infant ha d'aprendre a reflexionar sobre les normes, les informacions i les opinions que rep, la qual cosa li permetrà, posteriorment, mostrar una actitud crítica i formular judicis propis.

Les capacitats de relació interpersonal han d'esdevenir més equilibrades i estables en aquest cicle; l'infant ha de mostrar una capacitat creixent per assegurar una coordinació eficaç entre els seus interessos i objectius i els del grup. Així mateix, cal que consolidi les relacions amb persones de l'altre sexe i d'altres edats, grans o petits, per tal d'aprofundir en l'estabilitat i la fixació d'aquests vincles. L'infant

ha d'augmentar la seva participació en activitats de grup i assumir la seva quota de responsabilitat en els resultats que s'obtenen. La relació amb els altres es veu afavorida pel reconeixement dels drets i de les llibertats personals que fomenta el respecte als drets i les llibertats de les altres persones.

En aquest sentit, cal destacar les capacitats cognitives de planificació i realització de tasques, tant individuals com de grup. Convé remarcar que l'assoliment d'algunes capacitats específiques relacionades amb aquests objectius, tot i que cal començar a treballar-les en aquest cicle, són finalitats de la primera ensenyança i, en conseqüència, han de rebre un tractament més específic en el tercer cicle. En el segon cicle, per tant, l'infant ha de començar a planificar la resolució de problemes senzills, anticipar-ne les dificultats per resoldre'ls, valorar les possibilitats reals d'assolir els objectius proposats i poder modificar el pla establert segons els resultats obtinguts.

Les capacitats expressives i estètiques de l'infant s'incrementen notablement en aquest cicle en l'àmbit actitudinal. L'infant ha d'utilitzar els recursos tècnics dels llenguatges musical, plàstic i corporal i augmentar la capacitat expressiva del seu cos. El desenvolupament de la capacitat creativa de l'infant ha d'anar acompanyat d'una activitat de contemplació i audició d'obres musicals i plàstiques per tal de fomentar-ne el gust i el plaer per les manifestacions artístiques. D'altra banda, convé que l'infant aprofundeixi en el coneixement del cos i augmenti la consciència de les pràctiques nocives per a la salut, com també que perseveri a evitar hàbits alimentaris inadequats i incrementi la seva cura personal.

Pel que fa a les capacitats lingüístiques, el segon cicle representa essencialment l'aprofundiment de les capacitats comprensives i expressives de les llengües i l'inici de l'estructuració d'un sistema lingüístic plurilingüe a partir de la llengua catalana. És també un període d'aprofundiment de les capacitats i dels coneixements bàsics del llenguatge oral, la lectura i l'escriptura del català els aspectes tècnics dels quals han d'haver estat assolits durant el primer cicle. Aquest aprofundiment implica la utilització progressiva de capacitats i coneixements en

tasques i contextos cada cop més diferents de la situació original d'aprenentatge. Un altre objectiu específic d'aquest cicle és l'aprenentatge dels aspectes tècnics de la lectura i l'escriptura en llengua francesa, que haurà de ser aprofundit en el cicle següent. Cal que l'infant entengui i produeixi enuncisats que vehiculen continguts de diverses àrees. Així mateix, un aspecte propi del segon cicle és la introducció de la llengua anglesa, en l'àmbit oral, el tractament de la qual s'haurà d'anar ampliant en el tercer cicle i al llarg de tota l'escolaritat. De manera superficial en aquest cicle i més aprofundida en el cicle següent, cal incidir en la concepció pluricultural i en actituds de tolerància i respecte per les llengües diferents a la pròpia.

Pel que fa a les capacitats cognitives relacionades amb la matemàtica, l'infant ha de comprendre i utilitzar els procediments de càlcul, com també ha d'aprendre a utilitzar els sistemes de representació matemàtica. El tret diferencial del segon cicle pel que fa a aquest àmbit ha de ser la capacitat de l'infant per transferir els seus coneixements a situacions diferents de la d'aprenentatge.

El coneixement de l'entorn físic i social comença de manera sistemàtica en aquest cicle. En concret, l'infant constata la realitat que l'envolta i ha de ser capaç de reconèixer les formes principals d'activitat humana presents en la comunitat. Així mateix, cal fomentar-li un esperit de contribució activa a la millora, la defensa i la conservació del medi.

Tercer cicle (10-12 anys)

Aquest cicle marca el final de la primera ensenyança i, per tant, l'assoliment de les capacitats formulades en els objectius generals. En estricta continuïtat amb els del segon cicle, els objectius d'aquest cicle signifiquen una ampliació quant a l'abast del contingut a què es refereixen i quant al grau d'exigència de les capacitats implicades, la qual cosa es reflecteix en els objectius generals d'àrea i en els blocs de contingut, però no ha de tenir cap incidència en la formulació dels objectius de cicle, que es corresponen fidelment amb els objectius generals de la primera ensenyança. No obstant això, és convenient insistir en els aspectes que

s'han de treballar més específicament en aquest cicle.

Pel que fa a les capacitats d'equilibri personal, de relació interpersonal, corporals i les artístiques i estètiques, l'únic tret a destacar és la continuïtat amb el cicle anterior, tot destacant-ne la conquesta fonamental, tant en l'àmbit cognitiu com en l'afectiu i el relacional, del descentrament del punt de vista propi i la coordinació amb els punts de vista dels altres.

En concret, quant a les capacitats d'equilibri personal i de relació interpersonal, l'infant ha de mostrar un grau elevat d'autonomia, autoconfiança i autoestima i una capacitat de relació social que li permeti establir els contactes que jutgi convenient per als seus interessos. En les activitats de grup, l'infant ha de saber assumir la responsabilitat de la seva participació. En general, ha de manifestar una actitud crítica en els diferents àmbits de la seva activitat i defugir una acceptació passiva i irreflexiva de normes, informacions i opinions. En les relacions interpersonals, ha de saber aplicar els principis bàsics del funcionament democràtic i valorar el comportament dels altres segons aquests principis bàsics. Així mateix, ha de saber exercir els drets i les llibertats seus de forma crítica i responsable, que garanteixi el respecte dels de les altres persones i es materialitza en l'acceptació de la diversitat com un valor positiu.

Pel que fa a les capacitats cognitives de planificació i realització de tasques individuals i de grup, les novetats més importants en aquest cicle es produeixen en tot allò que presentava fortes limitacions en el cicle anterior: l'anàlisi de les dificultats de la tasca, la capacitat d'anticipació i de revisió del pla establert en funció dels resultats obtinguts, l'elaboració de criteris raonats i fonamentats, el desenvolupament d'una actitud crítica davant de les informacions i opinions transmeses, etc. Entre els deu i els dotze anys és important que l'infant adquireixi tècniques d'estudi elementals, a causa de l'increment considerable per utilitzar el coneixement metacognitiu en tasques escolars i no escolars.

Quant a les capacitats cognitives de tipus lingüístic, a més de l'aprofundiment

en el domini oral del català i del francès i de la consolidació progressiva del sistema lingüístic plurilingüe, cal recordar que la llengua anglesa ha entrat en el cicle anterior i que en aquest cicle se n'ha d'assolir un nivell que permeti parlar i comprendre enunciats en situacions habituals. En aquest cicle s'introdueix l'estudi de la llengua castellana sobretot en els seus usos formals, tant orals com escrits. Cal que l'infant entengui i produeixi enunciats cada vegada més complexos en llengua francesa per entendre i vehicular continguts en les diverses àrees. Cal fomentar també l'interès per les diferents formes de cultura i civilització dins d'una perspectiva contrastiva.

Quant a les operacions de càlcul i al raonament matemàtic, en aquest cicle es culmina el procés iniciat en el primer cicle amb l'assoliment dels coneixements instrumentals bàsics; aquesta culminació consisteix fonamentalment en l'ampliació i l'aprofundiment dels continguts matemàtics i, sobretot, en la seva utilització en contextos de resolució de problemes i en situacions diverses.

Aquest cicle és un avenç important en el coneixement de l'entorn físic i social, que serà ampliat en la segona ensenyança. L'infant ha de valorar l'entorn com un element determinant de la qualitat de vida. Per aconseguir-ho, cal que conegui els trets més destacats de l'entorn físic, social i tecnològic i que compregui millor les condicions de la seva vida i dels altres. Això li ha de permetre plantejar-se problemes en el seu àmbit d'experiència, com ara la repercussió de pràctiques socials nocives, amb la finalitat de rebutjar pautes de comportament perilloses per a la salut. Simultàniament, ha de saber analitzar les formes principals d'activitat humana i comprendre'n les funcions i les interrelacions, de manera que sigui capaç de valorar-ne els resultats i els productes fonamentals per a la vida humana.

Àrees d'aprenentatge

Ciències socials

Objectius generals d'àrea

En l'àrea de ciències socials, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos

d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Descriure els grans trets que caracteritzen i configuren els paisatges d'Andorra, com també els agents fisiconaturals i humans que incideixen en aquesta configuració.

2. Reconèixer la situació d'Andorra dins el continent europeu i dins el conjunt del planeta, així com descriure les característiques principals del planeta Terra.

3. Identificar les característiques generals de la població andorrana, i els moviments, la distribució i els assentaments dels grups socials que la configuren.

4. Reconèixer les activitats i les produccions bàsiques d'Andorra (econòmiques, polítiques, culturals, científiques, etc.), i valorar-ne la importància per a l'evolució i el progrés del país, així com la seva relació amb d'altres països.

5. Conèixer i identificar els diferents mitjans de comunicació i de transport, valorar-ne la utilitat i fomentar el respecte pel seu ús, així com la curiositat per les noves tecnologies.

6. Valorar les repercussions que les activitats socials habituals tenen per a la seva vida i la de les altres persones, identificar els conflictes bàsics que aquestes generen i contribuir a millorar la qualitat de vida pròpia i de les altres persones dins dels grups amb què conviu i es relaciona.

7. Conèixer els principis bàsics que regulen la convivència democràtica i respectar els drets i les llibertats de les persones amb qui interactua, tot mostrant comportaments segons aquests principis. Utilitzar aquests principis en la valoració del comportament dels altres.

8. Valorar i estimar les manifestacions, les activitats i les produccions culturals de la comunitat andorrana, i restar obert a les cultures properes o allunyades en l'espai i el temps.

9. Planificar tasques individualment o en grup, i cercar, ordenar i interpretar críticament diferents fonts d'informació (documents, notícies, etc.) per aplicar-les a l'estudi, el debat i la comprensió dels fets i dels fenòmens socials.

10. Utilitzar tècniques i estratègies senzilles per a la recerca i la representació dels fets socials (instruments de mesura de l'espai i del temps, gràfiques, esquemes, etc.), amb propietat, eficàcia i rigor.

11. Conèixer alguns trets dels grans períodes de la història de la humanitat (prehistòric, antic, medieval, modern i contemporani), i les transformacions més importants experimentades per la nació andorrana al llarg del temps.

Blocs de contingut

A partir dels objectius generals i dels plantejaments exposats en la introducció, el contingut de l'àrea s'aplega en els blocs següents:

1. Configuració del paisatge.
2. El planeta Terra.
3. L'ocupació del territori i la població.
4. Activitats humanes.
5. Els mitjans de comunicació i de transport.
6. Formes d'organització política i social.
7. El temps històric.

Bloc 1

Configuració del paisatge

Fets, conceptes i principis

1. Els paisatges naturals.

Elements que els configuren: relleu, clima, hidrografia, vegetació i fauna.

Diversitat de paisatges. Característiques.

El paisatge d'Andorra. Configuració i unitats de relleu.

Agents naturals modificadors del paisatge: externs i interns.

2. Modificació del paisatge per l'acció humana.

Conseqüències en les formes de vida humana.

Conservació del paisatge.

3. Paisatges humanitzats.

Paisatges rurals. Configuració, característiques i diversitat.

Paisatges urbans. Configuració, característiques i diversitat.

Críters fisiconatural que condicionen l'organització territorial.

4. Exploració de l'espai.

L'orientació. Plànols i mapes.

Procediments

1. Planificació de l'observació i exploració sistemàtica dels paisatges i dels elements que els configuren

2. Recollida, classificació i arxiu d'informacions sobre paisatges a partir de fonts diferents.

3. Lectura i interpretació de representacions senzilles de paisatges (fotos, fotos aèries, etc.).

4. Utilització de diferents tècniques senzilles per representar el paisatge (mapes, croquis, maquetes, etc.).

5. Classificació dels elements més importants que configuren el paisatge d'Andorra i la seva localització.

6. Utilització de tècniques per orientar-se mitjançant l'observació dels elements del medi físic (sol, estels, solana, obaga, etc.).

7. Utilització de tècniques per orientar-se mitjançant instruments d'observació i de mesura (rosa dels vents, brúixola, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Interès i curiositat per conèixer els diferents tipus de paisatges.

2. Sensibilitat i respecte per la conservació del paisatge.

3. Sensibilitat i respecte pels diferents modes de vida condicionats per les característiques del paisatge.

4. Valoració de la importància de l'aigua per a la vida animal i vegetal.

5. Apreciació d'algunes de les aportacions científiques i tècniques per a la constitució i l'explotació dels paisatges humanitzats: maquinària agrícola, construcció de carreteres, ciutats, etc.

6. Valoració d'algunes de les produccions tècniques i artístiques com a elements importants per a la configuració estètica dels paisatges humanitzats: edificis, dissenys arquitectònics, monuments, parcs urbans, etc.

7. Atenció en l'ús dels instruments per a l'observació i l'estudi del paisatge, i sensibilitat per conservar-los.

Bloc 2

El planeta Terra

Fets, conceptes i principis

1. L'univers.

Astres, constel·lacions i galàxies.

2. La Terra en el sistema solar.

Característiques i elements del sistema solar: el Sol, els planetes i els satèl·lits.

La relació de la Terra amb el Sol.

3. El planeta Terra.

Característiques: forma, dimensions i propietats.

Moviments de la Terra: relacions amb el temps i l'espai.

Elements externs que componen el planeta: aire (l'atmosfera); el clima d'Andorra; agents meteorològics (precipitacions, vent, temperatura, etc.); instruments de mesura (termòmetre, pluviòmetre i penell); aigua (mars i oceans); roques i sòl (continents).

Elements interns que componen el planeta: nucli, mantell i escorça.

Procediments

1. Observació i exploració visual i sistemàtica d'alguns dels elements del sistema solar (fases de la lluna, constel·lacions, etc.).

2. Representacions senzilles d'alguns elements de l'univers i de les seves relacions.

3. Lectura i interpretació de representacions d'alguns dels elements del sistema solar (planetari i planisferi).

4. Observació visual dels elements interns i externs que configuren el planeta Terra.

5. Utilització d'instruments d'observació i de mesura del temps (rellotge, calendari, etc.) i dels fenòmens atmosfèrics (termòmetre, pluviòmetre, etc.).

6. Identificació i classificació dels elements que configuren el sistema solar.

7. Recollida i lectura de dades atmosfèriques.

8. Elaboració i interpretació de gràfics de dades meteorològiques.

Actituds, valors i normes

1. Interès i curiositat per conèixer el planeta Terra, el sistema solar i l'univers en general.

2. Curiositat pels canvis i les regularitats que es donen dins del sistema solar en relació amb el nostre planeta.

3. Valoració de la importància del Sol com a font de vida i energia.

4. Apreciació i valoració de la importància d'alguns dels avenços científics i tecnològics per al coneixement de l'univers.

5. Satisfacció per l'observació visual i l'exploració del planeta Terra i de l'univers.

6. Atenció en l'ús dels instruments que es fan servir i sensibilitat per mantenir-los.

7. Conscienciació per la conservació del planeta Terra.

Bloc 3

L'ocupació del territori i la població

Fets, conceptes i principis

1. La població d'Andorra.

Característiques demogràfiques: nombre d'habitants; densitat; grups de població per sexe i edat; població activa i població passiva; moviments de població (migracions); índex de població (creixement natalitat i mortalitat).

2. Diversitat de població a Andorra.

3. Evolució de la població d'Andorra durant els darrers anys.

Procediments

1. Exploració sistemàtica de les característiques de la població utilitzant diferents fonts d'informació, tant directes (observació, enquestes, etc.) com indirectes (documents, etc.).

2. Classificació dels grups de població segons les categories establertes prèviament i anàlisi de les seves relacions.

3. Lectura i anàlisi de dades i representacions gràfiques i numèriques sobre població (mapes, escales, etc.).

4. Confecció d'escales i gràfics senzills per representar la localització, l'assenta-

ment, la distribució i els moviments de la població (mapes, histogrames i rutes).

Actituds, valors i normes

1. Interès i curiositat per l'observació de les característiques, els canvis i les regularitats que es donen en els diferents nuclis de població.

2. Interès i curiositat per conèixer algunes de les causes que originen els processos d'ocupació, assentament i distribució dels grups socials al territori andorrà.

3. Sensibilitat per reconèixer l'existència de situacions de marginació i injustícies socials en l'entorn proper.

4. Solidaritat amb les accions dirigides a la recerca d'ajut per a les poblacions més necessitades.

5. Cura en l'ús de materials documentals.

Bloc 4

Activitats humanes

Fets, conceptes i principis

1. Treballs i professions.

Professions més habituals de l'entorn.

Professions i oficis de cada sector.

El treball no remunerat. El treball domèstic i el voluntariat social.

Organització del treball. Les relacions laborals.

2. Les activitats econòmiques.

Tradicionals i actuals.

Els sectors de producció.

La relació entre els sectors: el procés d'explotació, transformació i comercialització.

Procedència dels productes (importació i exportació).

Els costos de producció i els preus dels productes.

La producció de residus.

Publicitat i consum.

3. Activitats i produccions artístiques a Andorra.

4. Manifestacions culturals d'Andorra: costums i tradicions.

5. L'oci i el temps lliure.

Procediments

1. Recollida, sistematització i interpretació d'informacions de diverses fonts (televisió, premsa, etc.) sobre l'organització del treball, les relacions laborals, l'atur, etc.

2. Construcció i interpretació de gràfics de treballs i/o professions elaborats a partir de dades d'obtenció directa i indirecta.

3. Elaboració i realització d'enquestes i qüestionaris per a la recollida de dades sobre treballs i professions.

4. Anàlisi del procés d'elaboració d'un producte des de l'extracció de les matèries que el componen fins al seu consum i dels residus generats.

5. Anàlisi dels sectors econòmics, de les seves característiques i relacions.

6. Utilització de diferents fonts d'informació sobre el comerç, els productes i els preus, amb aplicació a la vida quotidiana.

7. Recerca i classificació d'informacions sobre activitats, produccions artístiques i manifestacions culturals a partir de diferents fonts.

8. Observació i anàlisi crítica d'algunes produccions artístiques.

9. Identificació de fets i esdeveniments relacionats amb les tradicions, les llegendes i les festes.

10. Planificació d'activitats de lleure de forma autònoma i creativa.

Actituds, valors i normes

1. Respecte pel treball dels éssers humans i valoració de la seva contribució als canvis i als progressos del conjunt de la humanitat, així com la seva funció vertebradora al conjunt de la societat.

2. Interès per la participació en accions solidàries.

3. Actitud crítica davant de les desigualtats laborals produïdes per diferència de sexe, edat, origen.

4. Respecte per les persones amb independència del treball o la professió que desenvolupen.

5. Actitud crítica davant de les aportacions dels avenços científics i tecnològics tant en el procés d'explotació, aprofitament i transformació dels recursos natu-

rals com en el desenvolupament de les professions.

6. Valoració de la necessitat d'administrar racionalment els recursos naturals dels territoris a causa de la seva limitació.

7. Conscienciació i actuació envers la problemàtica generada per la producció de residus.

8. Actitud crítica davant la publicitat: consum massiu i missatges subliminals.

9. Apreciació estètica d'algunes activitats i produccions artístiques.

10. Interès per conèixer les manifestacions culturals i artístiques del nostre entorn.

Bloc 5

Els mitjans de comunicació i de transport

Fets, conceptes i principis

1. Mitjans de comunicació de la informació.

Els mitjans de comunicació interpersonals: correus, telèfon, etc.

Els mitjans de comunicació de masses: escrits i audiovisuals.

Les noves tecnologies.

2. Mitjans de transport.

Tipus de transport.

Vies de comunicació: les diferents xarxes.

Els mitjans de transport a Andorra i la seva relació amb l'orografia.

La seguretat vial: normes i senyals.

Procediments

1. Utilització d'aparells senzills de comunicació (vídeo, ordinador, telèfon, etc.) amb la finalitat de recollir o transmetre informació.

2. Elaboració d'alguns tipus d'informació per ser comunicada a través de diferents mitjans (diari, guió radiofònic, etc.).

3. Utilització dels diferents mitjans de comunicació com a fonts d'informació per a l'estudi i el coneixement de problemes i temes determinats.

4. Anàlisi crítica de la informació i dels missatges publicitaris que arriben per diferents mitjans.

5. Identificació i anàlisi dels mitjans de transport i de les vies de comunicació.

6. Confecció d'itineraris reals o simulats sobre viatges, amb l'ús de fulletons turístics, mapes de carreteres, etc.

7. Previsió dels requisits i les necessitats que es plantegen en la realització d'un viatge (consulta de mapes, pressupost, combinació de transports, roba necessària, informació sobre el lloc de destinació, etc.).

8. Identificació i interpretació dels senyals i les normes de circulació.

Actituds, valors i normes

1. Interès i curiositat per conèixer els mitjans de comunicació.

2. Valoració de la utilitat dels mitjans de comunicació.

3. Respecte en l'ús i el manteniment d'aparells (telèfon, ràdio, televisió, etc.).

4. Sensibilitat davant de la influència que exerceixen els mitjans de comunicació en la formació d'opinions, amb especial atenció a la publicitat i al consum.

5. Valoració crítica de les informacions rebudes a través dels diferents mitjans de comunicació.

6. Interès per l'ús de les noves tecnologies en el tractament de la informació i actitud crítica en la seva utilització.

7. Valoració i respecte dels mitjans de transport i les seves normes d'ús.

8. Respecte de les normes i els senyals de circulació.

Bloc 6

Formes d'organització política i social

Fets, conceptes i principis

1. La vida en societat.

Convivència i organització social.

Harmonització d'interessos individuals i col·lectius.

Conflictes d'interessos i solucions. La importància del diàleg.

Drets i deures de les persones en societat.

2. Organitzacions socials: la família, l'escola i les agrupacions socials.

3. Organització política i territorial d'Andorra.

Organització parroquial.

Organització nacional.

Formes de participació democràtica.

4. Símbols d'identitat nacional d'Andorra.

5. Andorra al món. Relacions amb altres països.

Procediments

1. Anàlisi de situacions conflictives entre grups socials.

2. Utilització dels mecanismes de participació en la presa de decisions col·lectives i en la resolució de conflictes.

3. Recerca d'informacions sobre formes d'organització política i social mitjançant l'ús de diferents fonts, tant directes (observació, enquestes, etc.) com indirectes (premsa, ràdio, televisió).

4. Confecció de gràfics i esquemes senzills per representar dades sobre les formes d'organització política i social d'Andorra.

5. Lectura i interpretació de representacions gràfiques sobre l'organització política i social d'Andorra.

6. Identificació dels principals símbols d'identitat d'Andorra.

7. Localització d'Andorra dins del món i anàlisi de les relacions amb els altres països.

Actituds, valors i normes

1. Participació responsable en la realització de les tasques del grup.

2. Participació responsable en la presa de decisions del grup aportant opinions pròpies i respectant les dels altres.

3. Estimació i respecte pels drets humans i per tots els drets i deures que es deriven del seu compliment.

4. Valoració del diàleg com a instrument privilegiat per solucionar els problemes de convivència i els conflictes d'interessos en la relació amb els altres.

5. Acceptació de les convencions i les normes socials necessàries per conviure en el si de les comunitats.

6. Interès i curiositat per conèixer les formes d'organització política i territorial d'Andorra.

Bloc 7

El temps històric

Fets, conceptes i principis

1. Aspectes bàsics del temps històric: present, passat i futur; durada, anterior, posterior; simultaneïtat i successió.

2. Les unitats de mesura temporal: dia, setmana, mes, any, dècada, segle, etc.

3. Aproximació als fets més rellevants del segle xx.

La història personal i familiar.

Canvis socials, polítics i tecnològics.

4. Evolució de les formes de vida quotidiana (habitatge, vestit, formes de treball, etc.) en les societats a través de la història (prehistòria, edat antiga, edat mitjana, edat moderna i edat contemporània).

5. Vestigis del passat que es troben a l'entorn.

Procediments

1. Elaboració de qüestionaris i realització d'entrevistes per recollir testimonis directes dels nostres avantpassats.

2. Recollida, arxiu i classificació de diferents documents històrics relatius a la història personal i familiar (fotografies, partides de naixement, informacions sobre antecedents familiars, etc.).

3. Utilització d'eixos cronològics (fris de la història) per situar els principals períodes de la història i especialment del segle xx.

4. Localització en mapes de llocs relatius a esdeveniments i personatges estudiats.

5. Utilització elemental de materials i documents històrics orals, escrits i audiovisuals com a fonts d'informació per reconstruir el passat.

6. Elaboració i interpretació de quadres cronològics comparatius de l'evolució històrica a diferents escales: familiar, parroquial, nacional i mundial.

Actituds, valors i normes

1. Valoració i cura en la conservació del patrimoni històric i artístic i en l'ús de documents històrics.

2. Interès i curiositat per conèixer els orígens, les característiques, els principals esdeveniments i els canvis d'Andorra i de la humanitat al llarg del temps.

3. Interès per trobar explicacions causals dels grans esdeveniments històrics i socials pròxims i remots.

4. Sensibilitat envers el coneixement i la comprensió de les formes de vida antigues que condicionen el present.

5. Interès i curiositat per la pròpia història, la de la seva família i la d'altres grups de pertinença.

6. Respects i tolerància envers les formes de vida i els valors diferents de les persones del nostre entorn.

Ciència i tecnologia**Objectius generals d'àrea**

En l'àrea de ciència i tecnologia, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Interrogar-se sobre fenòmens observats en el seu entorn, com també sobre aquells dels quals té coneixements per mitjà d'altres fonts d'informació; cercar-ne possibles explicacions i dissenyar un pla d'acció destinat a resoldre els seus dubtes i interrogants.

2. Utilitzar els seus coneixements físic-naturals i tecnològics per entendre i explicar fets i fenòmens quotidians i per resoldre possibles problemes tècnics que se li plantegin.

3. Situar-se de manera activa respecte al món, prendre consciència dels principals temes de debat i dels problemes del seu entorn, i valorar l'avenç de la ciència i de la tecnologia de manera crítica i constructiva.

4. Observar, descriure i analitzar intentant ser rigorós, fets i fenòmens naturals i tècnics, objectes, aparells i màquines, organismes i processos, seleccionant i comprovant les dades més rellevants segons els propòsits fixats.

5. Recollir, interpretar i comunicar el resultat de les seves observacions i exploracions mitjançant l'ús d'instruments i tècniques de mesura i de sistemes adequats de representació i elaboració de dades (classificació, gràfiques, quadres, etc.).

6. Iniciar-se en l'experimentació científica per mitjà d'activitats sistemàtiques d'exploració d'objectes i materials per conèixer-ne les propietats, els elements i les funcions i comprendre'n el funcionament: planificar experiències senzilles, identificar les variables que intervenen en un fenomen i intentar controlar-les comprovant les hipòtesis elaborades.

7. Reconèixer la funcionalitat d'instruments, aparells i màquines d'ús quotidià; treballar materials bàsics amb l'ajut d'instruments; manipular i construir instruments i aparells respectant les normes de seguretat.

8. Acceptar la diversitat d'explicacions possibles sobre un fenomen manifestant interès per conèixer aspectes del desenvolupament històric de la ciència.

9. Llegir i resumir informació científica; seguir un procés d'estudi d'un tema col·laborant en les successives fases del treball contrastant opinions i idees i arribant a conclusions personals.

10. Prendre consciència de la gran diversitat dels éssers vius i dels materials existents i comprendre les relacions entre organismes i entre aquests i el medi físic.

11. Reconèixer canvis en els materials, els organismes i els ambients. Identificar, en la mesura possible, les causes i les condicions en què es produeixen els canvis, com també comprendre els fenòmens físics i ambientals com a conjunts de processos definits per relacions d'interacció múltiple.

12. Comprendre el funcionament del seu cos en relació amb el d'altres éssers vius i el medi.

13. Mantenir una actitud de respecte a la vida, a la natura, a la Terra i al propi cos junt amb una predisposició a l'acció social solidària per a la salvaguarda i la millora de la vida i de la salut en ambients específics i per a la conservació de l'equilibri ecològic.

14. Reconèixer les relacions entre la tècnica i la vida econòmica i social, i valorar la tècnica com a producte humà, al seu servei.

Blocs de contingut**Bloc 1*****Fenòmens fisicoquímics i tecnologia*****Fets, conceptes i principis****1. Els materials.**

Propietats dels materials: olor, color, gust, solubilitat, duresa, ductilitat, flotabilitat, transparència, massa, volum, etc.

Propietats i ús dels materials.

Canvis i transformacions: fusió, evaporació, condensació, dissolució, barreja, solidificació, etc. La conservació.

Materials bàsics: terra, aire, aigua.

Materials d'ús quotidià: fusta, metalls, aliments, plàstics, etc.

Les roques i el sòl.

Relacions entre les característiques dels diferents materials i el seu ús i aprofitament per l'ésser humà.

2. Fenòmens fisicoquímics. Interacció i energia.

Característiques dels fenòmens: llum, so, electricitat, magnetisme, moviment, calor.

Fonts i tipus d'energies, propagació de l'energia. Transmissors i transformadors de l'energia.

Relació entre els diversos fenòmens fisicoquímics i els tipus d'energia i la producció i aprofitament d'aquesta amb finalitats socials.

3. Utensilis, eines, aparells i màquines.

Origen i funció.

Procés de fabricació.

Funcionament.

Relació entre funcionament d'aparells i màquines, i fenòmens i lleis fisicoquímiques que els expliquen.

Procediments

1. Observació. Exploració sistemàtica. Experimentació.

Manipulació organitzada i exploració de propietats i característiques d'objectes i materials.

Establiment de criteris d'observació.

Utilització de pautes d'observació.

Registre de dades.

Elaboració i interpretació de dades.

Emissió d'hipòtesis.

Planificació de l'experiència.

Comprovació de resultats.

Contrast i elaboració de conclusions.

Tècniques de comunicació de resultats.

2. Classificació i seriació de propietats.

3. Mesura de propietats. Ús i construcció d'instruments de mesura: balança, proveta, termòmetre, brúixola, cinta mètrica, etc.

4. Representació de dades.

Construcció, utilització i lectura de gràfiques i quadres.

Construcció i lectura de símbols i signes convencionals.

5. Manipulació, ús i construcció d'instruments, aparells i màquines.

Treball amb eines sobre materials coneguts.

Manipulació i ús d'utensilis.

Dibuix i disseny d'aparells i màquines.

Muntatge i desmuntatge d'aparells i màquines.

Comprovació del funcionament d'aparells i màquines.

Actituds, valors i normes

1. Interès pels fenòmens naturals i tecnològics i desig de trobar-hi explicació.

2. Plantejament de dubtes i interrogants pertinents a l'observació feta i als temes debatuts.

3. Gust per la recollida i col·lecció de materials.

4. Satisfacció en l'exploració de la diversitat d'objectes i materials.

5. Interès per comparar i classificar.

6. Esforç per observar amb rigor i per explorar sistemàticament.

7. Rigor en la mesura.

8. Interès per establir relacions de causalitat, relacions espacials i temporals, seqüències en els processos, etc.

9. Gust per introduir variacions i transformar materials.

10. Gust per idear muntatges i dispositius.

11. Acceptació de les normes de seguretat en les manipulacions d'eines i de substàncies.

12. Ordre i conservació d'instruments, aparells i materials diversos.

13. Interès per conèixer el funcionament d'utensilis, aparells i màquines.

14. Interès per conèixer descobriments i costums d'èpoques passades.

15. Consideració positiva de la funció de la ciència i de la tecnologia en el progrés humà.

16. Participació en experiències, treballs i debats col·lectius.

17. Valoració crítica del propi treball i gust pel treball ben fet i acabat.

Bloc 2

Organismes i cicles de vida

Fets, conceptes i principis

1. Diversitat dels éssers vius i unitats de pautes en els éssers vius. Nivells d'organització i funcions bàsiques. El cos humà, els animals, les plantes.

Morfologia.

Funcions: relació, nutrició, reproducció.

Aparells i sistemes: digestiu, respiratori, circulatori, excretor, sistema muscular.

2. Diversitat d'ambients. Ambients bàsics (terrestre, aquàtic). Adaptació al medi dels éssers vius.

3. Condicions i causes dels canvis biològics. Tipus de canvis, a curt i a llarg termini. Processos de transformació. Cicles de vida.

4. Interaccions. Relacions entre espècies. Relacions intraespècies. L'alimentació humana. La cadena alimentària. Interaccions entre organismes i el sòl. L'ecosistema. L'equilibri ecològic.

5. Acció humana sobre el medi. Acció i transformació sobre materials, fonts d'energia, paisatge.

Procediments

1. Observació. Exploració sistemàtica. Experimentació. Planificació d'observacions i experiències.

Selecció de criteris d'observació.

Utilització de pautes i registres de dades.

Utilització de tècniques de recollida de mostres.

Elaboració i interpretació de dades.

Emissió d'hipòtesis.

Contrast i elaboració de conclusions.

Tècniques de comunicació de resultats.

2. Classificació d'éssers vius, de parts del cos, d'aliments, etc.

3. Representació de dades.

Construcció, utilització i lectura de gràfiques i quadres.

Construcció i lectura de símbols i signes convencionals.

Dibuixos i esquemes d'éssers vius, processos i cicles.

4. Utilització d'instruments: prismàtics, lupes, instruments de captura de mostres, etc.

5. Cura dels éssers vius.

6. Preparació, transformació i conservació d'aliments.

7. Recerca i elaboració d'informació bibliogràfica.

Actituds, valors i normes

1. Interès per conèixer la diversitat d'éssers vius i per descobrir-ne les similituds i les diferències.

2. Acceptació i valoració de la diversitat en els éssers vius.

3. Curiositat per conèixer l'origen i l'evolució de l'espècie humana.

4. Desig de conèixer, de controlar el cos i de satisfer les seves necessitats.

5. Acceptació i valoració del cos.

6. Plaer del contacte amb la natura i de descobrir les relacions que mantenen entre ells els diferents éssers vius.

7. Rigor en les observacions i les experiències, i esforç per basar els coneixements i les creences en fets comprovats.

8. Curiositat en la descoberta de manifestacions i formes de vida.

9. Responsabilitat, atenció i respecte pels éssers vius.

10. Interès per comprendre les interaccions entre els diferents elements i per comprendre els processos de transformació i els canvis cíclics.

11. Participació en el manteniment i la millora de les condicions de vida ambientals.

12. Participació activa en els treballs, les experiències i els debats col·lectius.

13. Interès per contrastar interpretacions i per comunicar els resultats obtinguts.

14. Desig de progressar en el coneixement i en la interpretació del món i dels avenços científics i tecnològics.

Matemàtica

Objectius generals d'àrea

En l'àrea de matemàtica, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Participar de manera activa en el tractament matemàtic i lògic de situacions específiques; establir objectius, planificar i realitzar les tasques necessàries, i organitzar i representar matemàticament la informació obtinguda.

2. Identificar els elements matemàtics de la seva realitat quotidiana, i reconèixer i valorar la seva utilitat en el món actual.

3. Mostrar interès a resoldre els problemes matemàtics i manifestar una tendència per plantejar-ne de semblants amb l'ús de les dades i les informacions pertinents.

4. Reconèixer el llenguatge i la terminologia matemàtics i utilitzar-los en les seves explicacions, raonaments i judicis,

per tendir-ne a un ús cada cop més formal.

5. Quantificar, relacionar i operar aritmèticament per resoldre situacions problemàtiques, amb l'ús correcte del llenguatge, els algorismes i el càlcul mental pertinents.

6. Establir mesures amb material diferent, relacionar-les amb les ordres de magnitud convencional i utilitzar els instruments de mesura corresponents.

7. Estructurar l'espai en termes geomètrics, tot identificant, relacionant i representant els elements, les formes i els cossos geomètrics sobre els quals experimentar.

Blocs de contingut

Bloc 1

Càlcul

Fets, conceptes i principis

1. El nombre.

Relacions d'equivalència: cardinalitat.

Relacions d'ordre.

Relacions d'inclusió: descomposició numèrica.

2. La sèrie numèrica.

Sèrie numèrica base 10. Sistema de numeració posicional. Iteració.

Descomposició en unitats diferents.

Els nombres naturals. La sèrie oral i gràfica. Divisibilitat dels nombres N .

Els nombres decimals i les fraccions. Relacions i transformacions.

3. Operacions aritmètiques: addició, subtracció, multiplicació i divisió.

L'operació com a transformació.

L'algorisme.

Operacions i diferents tipus de nombres.

Propietats de les operacions. Relacions.

4. Estadística o organització de la informació.

Dades estadístiques: tècniques de recollida; registre (taula de doble entrada i taules de freqüències).

Representació gràfica: tipus de gràfics (diagrama de barres, pictograma, polígon de freqüències i diagrama de sectors).

Mitjana i moda.

Probabilitat: fenòmens aleatoris senzills (freqüència absoluta i freqüència relativa).

Procediments

1. Quantificació de conjunts d'elements segons la seva cardinalitat i ordre.

2. Càlcul operacional mitjançant algorismes.

3. Càlcul mental d'operacions aritmètiques aplicant la sèrie numèrica.

4. Estimacions de càlculs aproximats.

5. Utilització d'instruments de càlcul: calculadores, àbacs, etc.

6. Resolució de problemes aritmètics amb enunciats orals i escrits.

Reconeixement de dades i de la incògnita.

Càlcul relacional atenent l'operació i l'algorisme corresponent.

Formalització del resultat.

Verificació.

7. Lectura i interpretació de taula de recollida de dades.

8. Utilització de tècniques elementals per a la recollida i el registre de dades.

9. Lectura i interpretació de gràfics estadístics.

10. Elaboració de gràfics estadístics amb dades poc nombroses relatives a situacions familiars.

11. Obtenció de la mitjana aritmètica i la moda utilitzant tècniques gràfiques i de càlcul.

12. Interpretació de la mitjana aritmètica i de la moda en situacions familiars concretes.

13. Utilització del llenguatge i el vocabulari formal per descriure situacions estadístiques i de probabilitat.

14. Estimació i comprovació de resultats d'esdeveniments aleatoris.

Actituds, valors i normes

1. Valoració de la utilitat i presència del nombre i del càlcul en les activitats quotidianes.

2. Interès per quantificar, plantejar i resoldre problemes aritmètics.

3. Rigor en la utilització del càlcul.

4. Cura i conservació dels instruments de càlcul.

5. Actitud favorable a jugar amb els nombres i interès a utilitzar aquells jocs que impliquin quantificació.

6. Reconeixement del valor del càlcul per a altres àrees i disciplines.

7. Interès en les aplicacions socials dels càlculs i representacions estadístiques.

**Bloc 2
Mesura****Fets, conceptes i principis**

1. Magnitud.

2. Unitat de mesura.

Unitat no convencional. Composició i descomposició.

Unitat convencional. Composició i descomposició.

3. Ordres de magnitud.

Longitud, capacitat, massa, superfície, amplitud de gir, volum, temps, valor monetari. Múltiples i submúltiples dins d'un ordre de magnitud. Simbologia.

Relacions, equivalències i transformacions dins d'un ordre de magnitud.

4. Mesures aplicades als objectes i a l'espai.

Perímetres de polígons i circumferències.

Superfícies de cercles i figures planes.

Procediments

1. Mesura d'objectes i espai.

Mesura amb unitats d'elaboració pròpia.

Mesura amb unitats convencionals.

2. Relacions d'equivalència i transformacions dintre d'un ordre de magnitud.

Composició i descomposició.

3. Quantificació i càlcul de mesures.

Càlcul exacte i rigorós de mesures.

Utilització d'algoritmes.

Estimacions i càlculs aproximats.

4. Utilització d'instruments de mesura.

5. Resolució de problemes corresponents a diferents ordres de magnitud.

6. Formalització de la mesura.

Utilització del llenguatge i vocabulari adequats.

Simbolització.

Representació gràfica d'unitats i mesures.

Actituds, valors i normes

1. Interès per mesurar els objectes i l'entorn proper.

2. Rigor en la utilització dels instruments de mesura i en efectuar mesures exactes.

3. Actitud favorable a l'estimació de mesures aproximades.

4. Reconeixement de la mesura i de l'activitat de mesurar com a habitual i quotidiana a l'entorn.

5. Reconeixement del valor de la mesura com a necessària per a altres àrees i disciplines.

6. Cura en l'ús i la conservació dels instruments de mesura.

**Bloc 3
Geometria****Fets, conceptes i principis**

1. Situació i orientació en l'espai.

Situació d'un objecte en l'espai.

Elements referencials.

Representació de l'espai (plànols, maquetes, sistemes de coordenades, recorreguts).

2. Geometria al pla.

a) Figures.

Poligonals/no poligonals.

Propietats i tipus.

Elements de les figures (costat, vèrtexs, angles, etc.): relacions entre els elements i les figures; relacions entre les figures (semblances i diferències).

Transformacions geomètriques (simetries, gir, translacions i projeccions): propietats que es mantenen i que es modifiquen.

b) Elements.

Punt. Línia (recta, corba). Segment.

Relacions entre les figures (semblances i diferències).

Superfície (plana, corba).

3. Geometria a l'espai.

Cossos geomètrics: propietats i tipus; elements dels cossos (cara, aresta, vèrtex, etc.); relació entre els elements i els cossos geomètrics; relació entre els cossos (semblances i diferències).

4. Simbolització.

Procediments

1. Descripció d'una situació i posició d'un objecte en l'espai en relació amb un mateix i/o a d'altres punts de referència, a partir de la utilització de codis convencionals o no convencionals.

2. Interpretació i elaboració de croquis d'itineraris, plànols i maquetes a escala.

3. Exploració geomètrica d'objectes i de l'espai.

4. Caracterització i definició d'objectes i figures.

5. Càlcul i mesura d'objectes i espai.

6. Resolució de problemes a través de l'aplicació de transformacions geomètriques.

7. Utilització de llenguatge i terminologia adequats.

8. Representació a través de models i gràfics. Construcció de models.

9. Utilització d'instruments per a la construcció de figures i organització a l'espai (regle, escaire, cartabó, compàs).

Actituds, valors i normes

1. Reconeixement de la presència i valoració de les nocions geomètriques en la realitat que els envolta i valorar-ne la importància.

2. Valoració de la utilitat dels aspectes geomètrics en d'altres àrees.

3. Actitud favorable i gust pels jocs geomètrics: tangram, trencaclosques, encaixos, mosaics.

4. Rigor en les estimacions i càlculs referits a la construcció o la representació de l'espai.

5. Cura en la utilització adequada dels instruments geomètrics i la seva conservació.

6. Gust per plantejar-se problemes de tipus geomètric.

Llengües

Objectius generals d'àrea

En l'àrea de llengües, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament i aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Tenir un domini suficient de la llengua catalana com a llengua primera i bàsica que li permeti adquirir totes les habilitats lingüístiques relacionades amb les activitats d'ensenyament i aprenentatge i esdevenir una plataforma útil per accedir a les altres llengües així com a les altres àrees.

2. Comprendre idees, intencions, interessos, desitjos, sentiments, fets, situacions i esdeveniments en català oral i escrit.

3. Utilitzar el català per formular, comunicar, explicar, argumentar i descriure adequant el contingut i la forma del missatge a la intencionalitat comunicativa, als destinataris i a la situació, respectant els àmbits i els registres propis de la seva edat.

4. Expressar-se en català amb correcció fonètica, gramatical, precisió lèxica i creativitat.

5. Escriure en català amb progressiva correcció morfosintàctica, ortogràfica, precisió lèxica i creativitat.

6. Assegurar un domini oral de la llengua francesa que li permeti un accés progressiu i sòlid a les altres habilitats lingüístiques implicades en totes les activitats d'ensenyament i aprenentatge.

7. Comprendre idees, intencions, interessos, desitjos, sentiments, fets, situacions i esdeveniments en francès oral i escrit.

8. Utilitzar el francès per formular, comunicar, argumentar i descriure adequant el contingut i la forma del missatge

a la intencionalitat comunicativa, als destinataris i a la situació.

9. Expressar-se en francès de forma fluida i creativa amb entonació i dicció correctes.

10. Escriure en francès amb una certa correcció morfosintàctica i ortogràfica, i creativitat.

11. Comprendre idees, intencions, interessos, desitjos, sentiments, fets, situacions i esdeveniments en castellà oral i escrit.

12. Utilitzar el castellà per formular, comunicar, explicar, argumentar i descriure adequant el contingut i la forma del missatge a la intencionalitat comunicativa, als destinataris i a la situació.

13. Expressar-se en castellà de forma fluida i creativa amb progressiva correcció fonètica, gramatical i lèxica.

14. Formalitzar els coneixements de llengua castellana a fi d'iniciar l'aprenentatge dels seus usos en relació amb les activitats d'ensenyament i aprenentatge.

15. Escriure en castellà amb progressiva correcció morfosintàctica i ortogràfica i creativitat.

16. Tenir coneixements orals i iniciar-se a l'escriptura de la llengua anglesa.

17. Comprendre enunciats orals i escrits en llengua anglesa lligats a l'acció i a la resolució de qüestions de la vida quotidiana, de l'interès dels alumnes i al voltant de festes, tradicions i costums propis dels països de parla anglesa.

18. Utilitzar l'anglès per participar en situacions comunicatives lligades a l'acció i a la resolució de qüestions de la vida quotidiana i de l'interès dels alumnes.

19. Expressar-se en anglès amb progressiva correcció fonètica, gramatical i precisió lèxica.

20. Començar a utilitzar la llengua escrita per planificar activitats, com a instrument d'aprenentatge i com a eina de comunicació.

21. Escoltar i parlar mantenint l'atenció en el tema i el respecte als interlocutors o els conferenciants, esforçar-se per comprendre el contingut i intervenir quan sigui oportú per formular preguntes o fer aportacions.

22. Fer ús de la lectura com a mitjà per informar-se, per a l'obtenció de nous coneixements i com a lleure.

23. Utilitzar el llenguatge per construir conceptes nous i revisar-ne els adquirits, per representar i organitzar les dades de la realitat, tot construint esquemes semàntics cada cop més elaborats que li permetin avançar en la tasca d'apropiació de coneixements de les diferents àrees.

24. Analitzar les produccions verbals relacionant els aspectes formals i d'estructura amb el contingut del missatge, i esforçar-se per adequar aquests aspectes i augmentar l'eficàcia comunicativa.

25. Reconèixer la variabilitat d'usos i registres de la llengua i analitzar les produccions verbals per ajustar-les a les característiques de la situació i dels destinataris, articulant el llenguatge amb altres formes de representació (gràfiques, gestuals, etc.) quan calgui per a l'eficàcia de la comunicació.

26. Utilitzar el llenguatge com a instrument regulador de la pròpia acció, tot planificant l'activitat, anticipant i construint plans, memoritzant dades i revisant el procés seguit per tal de millorar-lo.

27. Fer ús de l'escriptura amb diverses finalitats, per comunicar-se amb els altres i com a instrument d'aprenentatge (prendre notes, fer resums, etc.).

28. Conèixer unes cultures i unes maneres de pensar i comprendre que la llengua és vehicle de transmissió de cultura; respectar les peculiaritats de la parla individual; valorar com un fet positiu l'existència de diverses llengües en contacte en la comunitat, i desenvolupar una actitud positiva envers el seu aprenentatge a l'escola.

29. Gaudir del llenguatge literari, tot desenvolupant una sensibilitat envers la seva estètica i esforçant-se per aconseguir un ús expressiu i creatiu del llenguatge propi.

30. Iniciar la construcció d'un sistema lingüístic de les tres llengües romàniques. Remarcar-ne les diferències i les semblances tot i sensibilitzant-se per les diferents cultures que vehiculen.

Blocs de contingut**A. Llengua catalana****Bloc 1***Llengua oral: comprensió i expressió***Fets, conceptes i principis**

1. Especificitat de la llengua oral. Funcions.

2. Elements de la comunicació.

Emissors i receptors.

Contingut i intencionalitat del missatge.

Situació de la comunicació.

3. Funcionalitat dels diferents elements en la comunicació oral: entonació, ritme, pauses, gest, expressió facial i mirada, postura.

4. Tipus de comunicació oral: monòleg, diàleg, col·loqui, conversa, exposició, debat, taula rodona, dramatització.

5. Finalitats diverses de la llengua oral: comunicar, aprendre, estudiar, gaudir de la literatura.

6. Registres d'ús adequats a situacions comunicatives diverses.

7. La literatura de tradició oral: rondalles, llegendes, dites populars, refranys, endevinalles, cançons.

8. Les varietats en la llengua oral (els argots, els dialectes). La diversitat lingüística al món.

9. Diferents tipus de comunicació: ètica, verbal i mediàtica.

10. El llenguatge periodístic: notícies, reportatges, entrevistes. Televisió i ràdio.

11. La llengua com a producte sociocultural i com a vehicle de transmissió de cultura.

Procediments

1. Comprensió oral de diferents tipus de textos i missatges: instruccions, avisos, demandes, proposicions, exposicions sobre un tema, notícies, narracions, descripcions, etc. Comprensió de llenguatges diferents: àudio, audiovisuals, etc.

2. Producció de textos i de frases estructurats correctament, amb concordança morfològica i semànticament coherents, per narrar, descriure, infor-

mar, argumentar, explicitar sentiments, reflexions, idees, interessos, opinions, plans, etc.

3. Comprensió i correcció en la utilització d'elements lingüístics i no lingüístics de la comunicació:

Pronúncia clara i fonèticament correcta.

Adequació del to de veu, el ritme i les pauses.

Adequació de la postura, el gest, l'expressió facial i la mirada.

Utilització d'estratègies de comprensió.

4. Participació en converses, diàlegs i debats, i utilització de les habilitats i regles adequades: atenció, concentració, torn de paraules, adequació de la resposta a les intervencions precedents.

5. Realització de comentaris d'obres diverses (verbals o no verbals), resums orals, exposicions i entrevistes.

6. Recitació de poemes i declamació. Participació en representacions teatrals.

7. Comprensió, anàlisi, reproducció i creació de textos literaris de tradició oral: rondalles, llegendes, poemes, faules, refranys, endevinalles, cançons.

8. Utilització de tècniques per traslladar missatges orals en l'espai (telèfon, ràdio, intercomunicador, televisió) o per diferir-los en l'espai i en el temps (magnetòfon, contestador automàtic, vídeo).

Actituds, valors i normes

1. Desig de comunicar, de fer-se entendre, de ser precís; constància en l'audició atenta i crítica; plaer de conversar.

2. Esforç per comprendre el contingut del missatge d'altres, valorant-lo críticament i de manera personal.

3. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat, als interlocutors i a les situacions concretes.

4. Cura en la dicció i en la pronúncia.

5. Interès per utilitzar formes variades de la llengua i evitar els estereotips, les ambigüitats i les repeticions.

6. Correcció en la utilització de pautes socials: mantenir l'atenció sense interrompre, manifestar interès i respecte per

la persona que parla, formular preguntes i fer precisions quan calgui.

7. Respecte pels interlocutors i l'auditori (respectar el torn de paraules, superar la por a intervenir, etc.).

8. Esforç i interès per comprendre la llengua dels altres i respecte a les peculiaritats de la parla individual i a les variants dialectals utilitzades pels parlants, i valoració de les altres parles i comportaments.

9. Interès per contrastar les idees, les opinions i les informacions pròpies amb les dels altres per progressar en el treball i per arribar a acords.

10. Satisfacció per la producció expressiva.

11. Interès per conèixer i gust per utilitzar formes lingüístiques diverses relacionades amb la tradició popular.

12. Valoració de la llengua pròpia personal i de la llengua oficial d'Andorra.

Bloc 2*Llengua escrita: lectura***Fets, conceptes i principis**

1. La comprensió lectora. Estratègies afavoridores.

2. Diversitat de fonts d'informació: enciclopèdies, diccionaris, llibres, revistes, diaris, dossiers, documents, etc. Diversitat de suports: paper, informàtic i audiovisual.

3. Tipologia de textos escrits (narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, dialògic, retòric i instructiu) i els diversos gèneres (poesia, narració, teatre).

4. Tècniques per a l'apropiació i l'ús del contingut de la lectura: subratllat, resum, comentari, elaboració de fitxes de lectura, etc.

5. El llenguatge periodístic: notícies, reportatges, entrevistes. Principals mitjans de difusió: diaris, revistes.

6. La llengua com a producte sociocultural i com a vehicle de transmissió de cultura pròpia i dels altres.

7. La llengua literària. Recursos expressius. Estructures bàsiques: prosa i poesia.

8. Organització i funcionament de les biblioteques.

9. El llenguatge dels còmics, de la publicitat.

10. Registres específics: socials, matemàtics, etc.

11. Temes d'àmbits variats, complementaris i lèxics específics.

Procediments

1. Utilització d'estratègies de comprensió i rapidesa lectora: predicció, mostratge, emissió d'hipòtesis, inferència, confirmació i correcció d'hipòtesis.

2. Interpretació correcta de les convencions de la llengua escrita: signes de puntuació, correspondències so-grafia, distribució espacial.

3. Articulació de les informacions extretes del text amb altres formes de representació gràfica: il·lustracions, quadres, etc.

4. Utilització de les tècniques de selecció de la informació (subratllat i d'altres), reconeixement de les diferents parts d'un text i de la seva idea fonamental; comentari de text i fitxes de lectura.

Utilització d'estratègies de retenció i memorització.

Utilització d'estratègies per contrastar de llengua a llengua.

5. Lectura silenciosa i expressiva de textos de tipologia diversa.

6. De la lectura del text a la lectura de la imatge: còmics, fotografies, pintures, audiovisuals, etc.

7. Utilització de biblioteques.

8. Ús de recursos per a la comprensió: diccionaris, índexs, enciclopèdies, etc.

9. Lectura i anàlisi de textos literaris (narratius, poètics, teatrals) amb comentaris i interpretació.

10. Comprensió i utilització de textos periodístics. Anàlisi i comentari de notícies.

Elaboració i divulgació de notícies.

11. Comprensió, assimilació i utilització de lèxics específics.

Valors, actituds i normes

1. Interès per atribuir significat al text.

2. Actitud activa per incorporar la informació nova, per contrastar la informa-

ció amb l'experiència personal i per verificar la informació.

3. Actitud activa de recerca contrastiva de la informació escrita mitjançant diferents fonts.

4. Plaer per la lectura i valoració de les qualitats estètiques del llenguatge.

5. Valoració de la conveniència d'augmentar la velocitat i l'eficàcia lectores per assolir els objectius fixats (sentir plaer, aconseguir dades, etc.).

6. Valoració del llenguatge com a producte sociocultural propi i dels altres, i reconeixement de les seves funcions.

7. Respecte pels llibres i per la cultura pròpia i dels altres.

8. Interès per conèixer el funcionament d'una biblioteca i per tenir-hi un comportament adequat.

Bloc 3

Llengua escrita: escriptura

Fets, conceptes i principis

1. Especificitat del llenguatge escrit. Funcions.

2. La planificació del contingut de la comunicació; la millora i la correcció dels textos escrits.

3. Finalitats diverses en l'ús de la llengua escrita: comunicar, aprendre, estudiar, planificar activitats, etc.

4. Diversitat de textos escrits: textos funcionals, literaris i específics.

Procediments

1. Producció de diferents tipus de text correctament estructurats, amb concordança morfològica i semànticament coherents per narrar, descriure, informar, explicitar sentiments, reflexions, idees, opinions, desenvolupar temes de socials, ciències, etc.

2. Utilització d'estratègies de producció de la llengua escrita: selecció del contingut, planificació del text, adequació de la forma i de l'estructura, relectura del text i correcció.

3. Utilització correcta de les convencions: marques prosòdiques, signes de puntuació, distribució espacial en el paper, titulació, posició de les grafies, linealitat i direccionalitat.

4. Aplicació de tècniques creatives de reescriptura, producció i transformació de textos breus, creació d'imatges i metàfores, etc.

5. Realització d'activitats amb tècniques diverses: escriure cartes; prendre notes i apunts; fer esquemes i resums; elaborar qüestionaris, revistes, murals, auques, còmics, cartells, etc. Realització d'entrevistes a partir d'un guió previ.

6. Articulació de l'escriptura amb altres recursos gràfics: combinació de textos, esquemes, gràfics, imatges, colors, etc.

7. Producció personal de textos amb qualitats estètiques (poemes, contes) i utilització de la rima i d'altres recursos expressius.

8. Utilització d'estratègies diverses per enriquir el lèxic i precisar-ne el significat.

9. Utilització de noves tecnologies de comunicació escrita: processadors de textos, xarxes informàtiques, correu electrònic, fax.

Actituds, valors i normes

1. Desig de comunicar, de fer-se entendre, de ser precís i correcte, i plaer per la comunicació.

2. Esforç per expressar-se de forma creativa, personal i precisa, i interès per utilitzar formes variades de la llengua i evitar els estereotips, les repeticions i les ambigüitats.

3. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat i el context concrets, posant-se en el lloc del lector.

4. Esforç per escriure amb lletra clara quan es dirigeix a d'altres i gust per la presentació pulcra.

5. Interès a buscar i utilitzar el lèxic més adequat a la intencionalitat i al tema.

6. Rigor i constància en l'esforç per conèixer i aplicar les normes establertes.

7. Disposició a demanar ajut i a recórrer a l'ajut dels altres quan calgui.

8. Confiança en les possibilitats pròpies de superació i d'adequació progressiva a la norma.

9. Gust per l'exploració de les possibilitats i les funcionalitats de la llengua escrita a través d'activitats diverses.

10. Esforç i constància en l'assaig de producció de textos propis amb qualitats estètiques.

11. Respecte per les pautes establertes en la presentació de treballs escrits.

Bloc 4

Anàlisi, reflexió i treball sistemàtic de la llengua

Fets, conceptes i principis

1. El text com a unitat de significació ampla.

Diversitat de textos orals i escrits.

Estructura del text i significat.

Diferències i semblances entre les llengües presents a l'escola.

Característiques orals i escrites específiques del català: inici de reflexió sobre el sistema plurilingüe.

2. La frase.

Tipus de frases. Estructura de la frase i relacions entre frases.

Estructura i significat.

La frase en relació a l'entonació i a les regles de puntuació.

Frases simples: enunciativa, interrogativa, exclamativa.

Elements de la frase: subjecte i predicat; nuclis i complements.

3. La paraula.

Parts de la paraula i significat.

Categories gramaticals.

Nombre i gènere.

Classes de noms.

Conjugacions de verbs.

4. Els sons.

Vocal i consonant.

Sons vocàlics i consonàntics segons la variant dialectal de l'alumne.

Separació sil·làbica.

Sil·laba tònica i àtona.

5. Ortografia. s dels hàbits ortogràfics bàsics.

Majúscules.

Apostrofació.

Accentuació.

Dígrafs.

Aspectes gramaticals de l'ortografia (qüestions relacionades amb gènere, nombre, conjugació).

Ortografia de les consonants (b/v, h, l.l, n/m/mp, r/rr, etc.)

Relació fonètica/ortografia: sons sords i sonors, oberts i tancats, emmudiments, homòfons, etc.

6. Lèxic i semàntica.

Les diverses accepcions d'un mot i el valor del context.

Significat propi i significat figurat de les paraules: sinonímia, polisèmia.

Derivació i composició de paraules.

Frases fetes i dites populars.

Interferències lèxiques entre llengües.

Varietats de la llengua (llenguatges especialitzats i professionals; dialectes, variacions socials, etc.)

Procediments

1. Anàlisi i reflexió contrastiva sobre la llengua.

Producció, observació i manipulació de textos orals i escrits: descriptius, narratius, expositius, argumentatius, dialògics, retòrics i instructius.

Comparació entre textos orals i escrits corresponents a diversos dialectes, registres i usos de la llengua. Anàlisi de les diferències entre llengua oral i escrita.

Comparació entre textos orals i escrits corresponents a les altres llengües de l'escola.

2. Reflexió i treball sistemàtic de gramàtica.

Producció, observació i manipulació de frases i paraules en comparació amb les altres llengües: segmentar, recompondre, canviar d'ordre, suprimir, completar, inserir, substituir els diferents elements; comparar, classificar paraules i frases, etc.

Descoberta, aplicació i sistematització de regles i normes sintàctiques i morfològiques bàsiques en comparació amb les altres llengües: ordre d'elements dins la frase, concordances, complementacions, distinció entre nucli i complements.

Anàlisi de les distincions i les semblances fonètiques, ortogràfiques i lèxiques de les llengües presents a l'escola.

Aplicació de la terminologia gramatical bàsica unificada per a les tres llengües romàniques: nom, adjectiu, verb, subjecte, predicat, etc.

Identificació i ús de les classes de noms, adjectius i verbs.

Ús de les frases simples i de la puntuació.

3. Reflexió i treball sistemàtic de fonètica i ortografia.

Relació so-grafia dins de la paraula amb adequació a les variants dialectals i comparació amb les altres llengües.

Inducció i sistematització de normes ortogràfiques bàsiques.

Memorització de mots i estructures usuals amb tècniques diverses.

Recursos de reforç per a la memorització: diccionaris de paper i electrònics, correctors informatitzats, murals, fitxers, reculls de normes.

Memorització de l'alfabet per facilitar el maneig del diccionari.

4. Reflexió i treball sistemàtic de lèxic i semàntica.

Utilització correcta del vocabulari propi de l'edat.

Ampliació del lèxic: mots compostos i derivats, camp lèxic i semàntic, sinònims, antònims, locucions i frases fetes.

Distinció entre diferents significats i sentits de frases i paraules.

Ús correcte del diccionari.

Interpretació d'abreviatures.

Identificació de sentit real i figurat. Comparació i metàfora.

Utilització de frases fetes i dites populars.

Valors, actituds i normes

1. Esforç per seleccionar el tipus de text adequat a la situació i la funció de la comunicació.

2. Interès per conèixer el funcionament de la llengua, per establir relacions entre canvis morfològics i sintàctics i canvis de significat.

3. Acceptació de les regles que regeixen el codi lingüístic i esforç per aprofundir en el coneixement sistemàtic de la normativa i rigor en la seva aplicació.

4. Precisió lèxica i adequació del lèxic al tipus de comunicació.

5. Valoració del diccionari com a instrument de treball.

6. Disposició per contrastar una llengua amb les altres.

7. Disposició a intentar evitar les interferències lèxiques entre llengües per diferenciar uns elements culturals d'uns altres.

8. Respects per les peculiaritats de la parla individual i interès per conèixer altres llengües.

B. Llengua francesa

Bloc 5

Llengua oral: comprensió i expressió

Fets, conceptes i principis

1. Els diferents elements en la comunicació oral: entonació, ritme, pauses, gest, expressió facial i mirada, postura.

2. Introducció progressiva a la comprensió i utilització de diferents tipus de missatges orals formals i informals (monòleg, diàleg, col·loqui, conversa, exposició, debat, taula rodona, dramatització) adaptats a les necessitats d'ús funcional i d'estudi dels alumnes.

3. Finalitats diverses de la llengua oral: comunicar, aprendre, estudiar, gaudir de la literatura, jugar amb un nivell de domini funcional suficient.

4. Registres d'ús adequats a situacions comunicatives diverses adaptades a les edats dels alumnes.

5. La literatura de tradició oral: rondalles, llegendes, dites populars, refranys, endevinalles, cançons.

Procediments

1. Comprensió oral de diferents tipus de textos i missatges: instruccions, avisos, demandes, proposicions, exposicions sobre un tema, notícies, narracions, descripcions, etc.

Comprensió oral de llenguatges especialitzats: històrics, geogràfics, científics, etc.

Comprensió oral de missatges propis de la vida de l'alumne, ampliat i reforçats segons l'edat.

2. Estratègies de memorització i enriquiment de vocabulari i estructures morfosintàctiques.

3. Creació de textos i de frases estructurats correctament, amb concordança morfològica i semànticament coherents, per narrar, descriure, informar, argumentar, explicitar sentiments, reflexions, idees, interessos, opinions, plans, etc.

4. Correcció en la utilització d'elements lingüístics i no lingüístics de la comunicació:

Pronúncia clara i fonèticament correcta.

Ús del vocabulari i dels registres adequats en les situacions de comunicació pròpies dels alumnes.

Adequació del to de veu, l'entonació, el ritme i les pauses.

Adequació de la postura, el gest, l'expressió facial i la mirada.

5. Participació fluida i espontània en converses, diàlegs i debats, i utilització de les habilitats i les regles adequades: atenció, concentració, torn de paraules, adequació de la resposta a les intervencions precedents.

6. Realització de comentaris d'obres diverses (verbals o no verbals), resums orals, exposicions i entrevistes sobre temes i àmbits generals i especialitzats.

7. Recitació de poemes i declamació. Participació en simulacions, representacions teatrals i altres activitats comunicatives.

8. Utilització de tècniques per traslladar missatges orals en l'espai (telèfon, ràdio, intercomunicador, televisió) o per diferir-los en l'espai i en temps (magnetòfon, contestador automàtic, vídeo).

9. Utilització de tècniques de comparació amb el català, per ajudar-se amb el joc de semblances i diferències fòniques, culturals, lèxiques, etc.

Actituds, valors i normes

1. Superació de la inhibició inicial a intervenir oralment en francès dins i fora de la classe de francès.

2. Desig de comunicar, de fer-se entendre i de ser precís en una altra llengua que la seva; constància en l'audició atenta i crítica; esforç per evitar les interferències.

3. Esforç per comprendre el contingut del missatge d'altres, valorant-lo críticament i de manera personal, tot i coneixent les diferències.

4. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat, als interlocutors i a situacions concretes, amb rigor i exigència.

5. Cura en la dicció i en la pronúncia.

6. Correcció en la utilització de pautes socials: mantenir l'atenció sense interrompre, manifestar interès i respecte per la persona que parla, formular preguntes i fer precisions quan calgui.

7. Interès per contrastar cultures i maneres de veure el món així com les idees, les opinions i les informacions pròpies amb les dels altres per progressar en el treball i per arribar a acords.

8. Satisfacció per la producció expressiva oral.

9. Superació de la dificultat per entendre missatges complexos amb comunicació directa o mediatitzada d'àmbits i temes molt diferents.

10. Desig d'obrir-se a una nova manera de pensar i de veure el món, tot i conservant les característiques pròpies.

Bloc 6

Llengua escrita: lectura

Fets, conceptes i principis

1. La comprensió lectora. Estratègies afavoridores, partint dels coneixements inicials de l'alumne en català.

2. Diversitat de fonts d'informació adaptats a l'edat: enciclopèdies, diccionaris, llibres, revistes, diaris, dossiers, documents, etc.

3. Tipologia de textos escrits (narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, dialògic, retòric i instructiu) i els diversos gèneres (poesia, narració, teatre) partint dels coneixements anteriors de l'alumne.

4. Tècniques per a l'apropiació i l'ús del contingut de la lectura: subratllat, re-

sum, comentari, elaboració de fitxes de lectura, etc.

5. El llenguatge periodístic: notícies, reportatges, entrevistes. Principals mitjans de difusió: diaris, revistes.

6. La llengua literària. Recursos expressius. Estructures bàsiques: prosa i poesia.

Procediments

1. Utilització de les estratègies de comprensió i rapidesa lectora apreses en català: predicció, mostratge, emissió d'hipòtesis, inferència, confirmació i correcció d'hipòtesis.

2. Articulació de les informacions extretes del text amb altres formes de representació gràfica: il·lustracions, quadres, etc.

3. Utilització de les tècniques de selecció de la informació (subratllat i d'altres), reconeixement de les diferents parts d'un text i de la seva idea fonamental; comentari de text i fitxes de lectura.

4. Lectura silenciosa i expressiva de textos de tipologia diversa adequats a l'edat i a la maduresa de l'alumne.

5. Articulació de la lectura d'un text amb la lectura de la imatge: còmics, fotografies, pintures, audiovisuals, etc.

6. Lectura i anàlisi de textos literaris (narratius, poètics, teatrals) amb comentaris i interpretació.

7. Comprensió, utilització i producció de textos periodístics. Anàlisi i comentari de notícies. Elaboració i divulgació de notícies.

8. Lectura i estudi de textos d'àmbits i temàtiques diferents i de llenguatges específics.

9. Ús de recursos per a la comprensió: diccionaris, enciclopèdies, etc.

Valors, actituds i normes

1. Interès per atribuir significat al text d'una llengua que no és la pròpia.

2. Actitud activa per incorporar la informació nova, per contrastar la informació amb l'experiència personal i per verificar la informació.

3. Actitud activa de recerca contrastiva de la informació escrita mitjançant diferents fonts.

4. Plaer per la lectura i valoració de les qualitats estètiques del llenguatge.

5. Valoració de la conveniència d'augmentar la velocitat i l'eficàcia lectores per assolir els objectius fixats (sentir plaer, aconseguir dades, etc.).

6. Valoració de les riqueses culturals i expressives que conté un text escrit en una llengua altra que la pròpia.

Bloc 7

Llengua escrita: escriptura

Fets, conceptes i principis

1. La planificació del contingut de la comunicació; la millora en la riquesa creativa i la correcció progressiva dels textos escrits.

2. Finalitats diverses de la llengua escrita: comunicar, aprendre, estudiar, planificar activitats, etc.

3. Diversitat de textos escrits: textos funcionals, literaris i específics.

Procediments

1. Producció de diferents tipus de text correctament estructurats, amb concordança morfològica i semànticament coherents per narrar, descriure, informar, explicitar sentiments, reflexions, idees, opinions, etc., amb un nivell progressiu de complexitat i rigor.

2. Utilització d'estratègies de producció de la llengua escrita: selecció del contingut, planificació del text, adequació de la forma i de l'estructura, relectura del text i correcció.

3. Aplicació de tècniques creatives de reescriptura, de transformació i de creació de textos i de poemes breus.

4. Realització d'activitats amb tècniques diverses: escriure cartes; prendre notes i apunts; fer esquemes i resums; elaborar qüestionaris, revistes, murals, aques, còmics, cartells, etc. Realització d'entrevistes a partir d'un guió previ.

5. Articulació de l'escriptura amb altres recursos gràfics: combinació de textos, esquemes, gràfics, imatges, colors, etc.

6. Utilització de noves tecnologies de comunicació escrita: processadors de textos, xarxes informàtiques, correu electrònic, fax.

7. Realització d'activitats que requereixin la utilització d'un llenguatge variat (registres, temes, llenguatges especialitzats, etc.)

Actituds, valors i normes

1. Desig de comunicar, de fer-se entendre, de ser precís i correcte, i plaer per la comunicació.

2. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat i el context concrets, posant-se en el lloc del lector.

3. Esforç per comunicar en una llengua que no és la pròpia sense recórrer al català si no és imprescindible.

4. Interès per buscar i utilitzar el lèxic més adequat a la intencionalitat i al tema.

5. Rigor i constància en l'esforç per conèixer i aplicar les normes establertes, i evitar les interferències i les traduccions literals.

6. Disposició a demanar ajut i a recórrer a l'ajut dels altres quan calgui.

Bloc 8

Anàlisi, reflexió i treball sistemàtic de la llengua

Fets, conceptes i principis

1. Diferències i semblances entre les llengües presents a l'escola a partir de la llengua catalana. Construcció i ampliació del sistema lingüístic en una perspectiva plurilingüe.

2. La frase.

Construcció de la frase, nucli i elements. Relacions entre frases.

Estructures de diàleg.

Noions, funcions i estructures més freqüents.

Entonació, puntuació i ritme.

Pauses en funció de significat.

3. La paraula.

Nombre i gènere.

Els mots gramaticals: determinants, pronoms, nexes.

Conjugacions de verbs adequats al nivell dels alumnes.

4. La pronunciació: entonació, característiques rítmiques, sistema de fonemes.

Tipus de discursos: expressius, normatius, etc.

5. Ortografia. Ús dels hàbits ortogràfics, fonètics i gramaticals bàsics.

6. Lèxic i semàntica del vocabulari usual.

Les diverses accepcions d'un mot i el valor del context.

Significat propi i significat figurat del vocabulari bàsic.

Sinònims usuals.

Derivació i composició de paraules.

Frases fetes i dites populars.

Interferències lèxiques entre llengües.

Procediments

1. Anàlisi i reflexió contrastiva sobre la llengua.

Producció, observació i manipulació de textos orals i escrits de diversos orígens i tipologies.

2. Reflexió i treball sistemàtic i contrastiu de gramàtica.

Producció, observació i manipulació de frases i paraules: segmentar, recompondre, canviar d'ordre, suprimir, completar, inserir, substituir els diferents elements; comparar, classificar paraules i frases, etc.

Descoberta, aplicació i sistematització de regles i normes sintàctiques i morfològiques bàsiques: ordre d'elements dins la frase, concordances, complementacions, distinció entre nucli i complements.

Anàlisi de les distincions i semblances fonètiques, ortogràfiques i lèxiques de les llengües presents a l'escola.

s de les frases simples i de la puntuació.

3. Reflexió i treball sistemàtic i/o contrastiu de fonètica i ortografia.

Percepció auditiva i discriminació dels sons i fonemes específics (per articulació o per distribució) de francès.

Correcció fonètica.

Inducció de normes ortogràfiques bàsiques.

Memorització i sistematització visual de mots i estructures usuals.

Utilització de recursos de consulta i reforç: diccionaris de paper i electrònics, correctors informatitzats, murals, fitxers, reculls de normes.

4. Treball sistemàtic i/o contrastiu de lèxic i semàntica.

Ús correcte del diccionari propi de l'edat.

Ampliació del lèxic: mots compostos i derivats, camp lèxic i semàntic, sinònims, antònims, locucions i frases fetes.

Identificació de sentit real i figurat.

Descobriments de "falsos amics" i de les interferències lèxiques més freqüents.

Memorització de diàlegs, contes, cançons i jocs de memòria.

Valors, actituds i normes

1. Interès per conèixer el funcionament de la llengua, per establir relacions entre canvis morfològics i sintàctics i canvis de significat.

2. Acceptació de les regles que regelen el codi lingüístic i esforç per aprofundir en el coneixement sistemàtic de la normativa comparant-lo amb el de la llengua catalana.

3. Precisió lèxica i adequació del lèxic al tipus de comunicació.

4. Contrastació amb d'altres del significat d'una paraula.

5. Disposició a intentar evitar les interferències lèxiques entre llengües.

6. Interès per conèixer diferents llengües i maneres de veure i estructura el món.

C. Llengua castellana

Bloc 9

Llengua oral: comprensió i expressió

Fets, conceptes i principis

1. Funcionalitat dels diferents elements en la comunicació oral: to de veu, entonació, ritme, pauses, gest, expressió facial i mirada, postura.

2. Tipus de comunicació oral formals i informals: monòleg, diàleg, col·loqui, conversa, exposició, debat, taula rodona, dramatització.

3. Finalitats diverses de la llengua oral: comunicar, aprendre, estudiar, gaudir de la literatura.

4. Registres d'ús formals adequats a situacions d'ensenyament i aprenentatge i a situacions comunicatives diverses.

5. La literatura de tradició oral: rondalles, llegendes, dites populars, refranys, endevinalles, cançons.

6. Les varietats en la llengua oral (els argots, els dialectes).

7. Diferents tipus de comunicació: es-tètica, verbal i mediàtica.

Procediments

1. Comprensió oral de diferents tipus de textos i missatges: instruccions, avisos, demandes, proposicions, exposicions sobre un tema, notícies, narracions, descripcions, etc.

2. Producció de textos i de frases estructurats correctament, amb concordança morfològica i semànticament coherents, per narrar, descriure, informar, argumentar, explicitar sentiments, reflexions, idees, interessos, opinions, plans, etc.

3. Correcció en la utilització d'elements lingüístics i no lingüístics de la comunicació:

Pronúncia clara i fonèticament correcta.

Ús del vocabulari i del registre adequats.

Adequació del to de veu, el ritme i les pauses.

Adequació de la postura, el gest, l'expressió facial i la mirada.

Utilització d'estratègies de comprensió.

4. Participació en converses, diàlegs i debats, i utilització de les habilitats i les regles adequades: atenció, concentració, torn de paraules, adequació de la resposta a les intervencions precedents.

5. Realització de comentaris d'obres diverses (verbals o no verbals), resums orals, exposicions i entrevistes.

6. Recitació de poemes i declamació. Participació en representacions teatrals i simulacions d'activitats comunicatives.

7. Comprensió, anàlisi, reproducció i creació de textos literaris de tradició oral: rondalles, llegendes, poemes, faules, refranys, endevinalles, cançons.

8. Utilització de tècniques per traslladar missatges orals en l'espai (telèfon, ràdio, intercomunicador, televisió) o per diferir-los en l'espai i en temps (magnetòfon, contestador automàtic, vídeo).

Actituds, valors i normes

1. Desig de comunicar, de fer-se entendre, de ser precís; constància en l'audició atenta i crítica; plaer de conversar.

2. Esforç per comprendre el contingut del missatge d'altres, valorant-lo críticament i de manera personal.

3. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat, als interlocutors i a les situacions concretes.

4. Cura i interès per utilitzar registres formals i estàndards de la llengua, tant a nivell de pronúncia com de vocabulari i estructures.

5. Correcció en la utilització de pautes socials: mantenir l'atenció sense interrompre, manifestar interès i respecte per la persona que parla, formular preguntes i fer precisions quan calgui.

6. Intervenir oportunament manifestant respecte pels interlocutors i l'auditori (respectar el torn de paraules, superar la por a intervenir, etc.).

7. Interès per contrastar les idees, les opinions i les informacions pròpies amb les dels altres per progressar en el treball i per arribar a acords.

8. Satisfacció per la producció expressiva.

9. Interès per conèixer i gust per utilitzar formes lingüístiques diverses relacionades amb la tradició popular.

10. Esforç per valorar i contrastar les altres cultures i per tenir una obertura cada vegada més gran a la diversitat, conservant sempre la pròpia identitat.

Bloc 10

Llengua escrita: lectura

Fets, conceptes i principis

1. La comprensió lectora. Estratègies afavoridores.

2. Diversitat de fonts d'informació: enciclopèdies, diccionaris, llibres, revistes, diaris, dossiers, documents, etc.

3. Tipologia de textos escrits (narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, dialògic, retòric i instructiu) i els diversos gèneres (poesia, narració, teatre).

4. Utilització de tècniques per a l'apropiació i l'ús del contingut de la lectura: subratllat, resum, comentari, elaboració de fitxes de lectura, etc.

5. La llengua com a vehicle de transmissió de la cultura.

6. El llenguatge periodístic: notícies, reportatges, entrevistes. Principals mitjans de difusió: diaris, revistes.

7. La llengua literària. Recursos expressius. Estructures bàsiques: prosa i poesia.

8. El llenguatge dels còmics, de la publicitat.

Procediments

1. Utilització d'estratègies de comprensió: predicció, mostatge, emissió d'hipòtesis, inferència, confirmació i correcció d'hipòtesis.

2. Articulació de les informacions extretes del text amb altres formes de representació gràfica: il·lustracions, quadres, etc.

3. Utilització de les tècniques de selecció de la informació (subratllat i d'altres), reconeixement de les diferents parts d'un text i de la seva idea fonamental; comentari de text i fitxes de lectura.

4. Lectura silenciosa i expressiva de textos de tipologia diversa.

5. Lectura de la imatge: còmics, fotografies, pintures, audiovisuals, etc.

6. Ús de recursos per a la comprensió: diccionaris, índexs, enciclopèdies, etc.

7. Lectura i anàlisi de textos literaris (narratius, poètics, teatrals) amb comentaris i interpretació.

8. Comprensió, utilització i producció de textos periodístics. Anàlisi, comentari, elaboració i divulgació de notícies.

Valors, actituds i normes

1. Interès per atribuir significat al text.

2. Actitud activa per incorporar la informació nova, per contrastar la informa-

ció amb l'experiència personal i per verificar la informació.

3. Plaer per la lectura i valoració de les qualitats estètiques del llenguatge.

4. Valoració del llenguatge com a producte sociocultural propi i reconeixement de la importància de les seves funcions i de la riquesa cultural que vehicula.

Bloc 11

Llengua escrita: escriptura

Fets, conceptes i principis

1. La planificació del contingut de la comunicació i la millora i la correcció dels textos escrits.

2. Utilització de la llengua escrita amb finalitats diverses: comunicar, aprendre, estudiar, planificar activitats, etc.

3. Diversitat de textos escrits: textos funcionals, literaris i específics.

Procediments

1. Producció de diferents tipus de text correctament estructurats, amb concordança morfològica i semànticament coherents per narrar, descriure, informar, explicitar sentiments, reflexions, idees, opinions, etc.

2. Utilització d'estratègies de producció de la llengua escrita: selecció del contingut, planificació del text, adequació de la forma i de l'estructura, relectura del text i correcció.

3. Aplicació de tècniques creatives de reescriptura, de transformació i de creació de textos i de poemes breus.

4. Utilització de tècniques diverses: escriure cartes; prendre notes i apunts; fer esquemes i resums; elaborar qüestionaris, revistes, murals, auques, còmics, cartells; realitzar entrevistes a partir d'un guió previ.

5. Articulació de l'escriptura amb altres recursos gràfics: combinació de textos, esquemes, gràfics, imatges, colors, etc.

6. Producció personal de textos amb qualitats estètiques (poemes, contes) i utilització de la rima i d'altres recursos expressius.

7. Utilització de noves tecnologies de comunicació escrita: processadors de

textos, xarxes informàtiques, correu electrònic, fax.

8. Realització d'activitats per enriquir el lèxic i precisar-ne el significat.

Actituds, valors i normes

1. Desig de comunicar, de fer-se entendre, de ser precís i correcte, i plaer per la comunicació.

2. Esforç i interès per utilitzar els registres formals de la llengua de manera coherent.

3. Esforç per adequar el contingut i la forma del text a la intencionalitat i el context concrets, posant-se en el lloc del lector.

4. Esforç per expressar-se de manera creativa i personal.

5. Interès a buscar i utilitzar el lèxic més adequat a la intencionalitat i al tema.

6. Rigor i constància en l'esforç per conèixer i aplicar les normes establertes.

7. Disposició a demanar ajut i a recórrer a l'ajut dels altres quan calgui.

8. Esforç i constància en l'assaig de producció de textos propis amb qualitats estètiques.

Bloc 12

Anàlisi, reflexió i treball sistemàtic de la llengua

Fets, conceptes i principis

1. El sistema lingüístic.

Reflexió sobre el sistema lingüístic castellà.

Sistematització i conceptualització d'un sistema lingüístic plurilingüe.

Diferències i semblances entre les llengües presents a l'escola.

2. La frase.

Estructura de la frase i relacions entre frases.

Estructura i significat de la frase castellana.

La frase en relació amb l'entonació i les regles de la puntuació.

3. La paraula.

Nombre i gènere.

Els mots gramaticals: determinants, pronoms, nexes.

Conjugacions de verbs.

4. Els sons.

Sons vocàlics i consonàntics del castellà.

Prosòdia i separació sil·làbica.

5. Ortografia. Ús dels hàbits ortogràfics bàsics.

6. Lèxic i semàntica.

Les diverses accepcions d'un mot i el valor del context.

Significat propi i significat figurat de les paraules: sinonímia, polisèmia.

Derivació i composició de paraules.

Frases fetes i dites populars.

Interferències lèxiques entre llengües.

Varietats de la llengua (llenguatges especialitzats i professionals; dialectes, variacions socials, etc.).

Procediments

1. Anàlisi i reflexió contrastiva sobre la llengua.

Producció, observació i manipulació de textos orals i escrits: descriptius, narratius, expositius, argumentatius, dialògics, retòrics i instructius.

Comparació entre textos orals i escrits corresponents a diversos dialectes, registres i usos de la llengua.

2. Reflexió i treball sistemàtic i/o contrastiu de gramàtica.

Producció, observació i manipulació de frases i paraules: segmentar, recompondre, canviar d'ordre, suprimir, completar, inserir, substituir els diferents elements; comparar, classificar paraules i frases, etc.

Descoberta, aplicació i sistematització de regles i normes sintàctiques i morfològiques bàsiques: ordre d'elements dins la frase, concordances, complementacions, distinció entre nucli i complements.

Anàlisi de les distincions i les semblances fonètiques, ortogràfiques i lèxiques de les llengües presents a l'escola.

Ús de les frases simples i de la puntuació.

3. Reflexió i treball sistemàtic i/o contrastiu de fonètica i ortografia.

Inducció i sistematització contrastiva de normes ortogràfiques bàsiques.

Memorització visual de mots i estructures usals.

Recursos de consulta i reforç: diccionaris de paper i electrònics, correctors informatitzats, murals, fitxers, reculls de normes.

Memorització de l'alfabet per facilitar el maneig del diccionari.

4. Reflexió i treball sistemàtic i/o contrastiu de lèxic i semàntica.

Utilització correcta del vocabulari propi de l'edat.

Ampliació del lèxic: mots compostos i derivats, camp lèxic i semàntic, sinònims, antònims, locucions i frases fetes, llenguatges especialitzats, etc.

Ús del diccionari.

Distinció entre diferents significats i sentits de frases i paraules.

Identificació de sentit real i figurat. Comparació i metàfora.

Utilització de frases fetes i dites populars.

Valors, actituds i normes

1. Interès per conèixer el funcionament de la llengua, per establir relacions entre canvis morfològics i sintàctics i canvis de significat.

2. Acceptació de les regles que regeixen el codi lingüístic i esforç per aprofundir en el coneixement sistemàtic de la normativa i rigor en la seva aplicació, i acceptació de les normes diferents que regeixen els altres sistemes lingüístics presents a l'escola.

3. Precisió lèxica i adequació del lèxic al tipus de comunicació.

4. Valoració del diccionari com a instrument de treball.

5. Contrastació amb d'altres del significat d'una paraula.

6. Disposició a intentar evitar les interferències lèxiques entre llengües.

7. Respecte per les peculiaritats de la parla individual i interès per conèixer altres llengües.

8. Valoració del món mediterrani comú a les tres llengües bàsiques de l'escola.

9. Valoració de la diversitat com a font de riquesa i complementarietat.

10. Obertura a l'aprenentatge de les llengües com a medi per estructurar el pensament i la vida mateixa.

D. Llengua anglesa

Bloc 13

Llengua oral: comprensió i expressió

Fets, conceptes i principis

1. Pronunciació: entonacions bàsiques de les estructures que es treballen, característiques rítmiques, sistema de fonemes de l'anglès.

2. Funcions comunicatives bàsiques: salutacions, presentacions, comiats, disculpes, sentiments, informacions, etc.

3. Estructures sintàctiques bàsiques pròpies del món que envolta l'alumne o dels textos orals i escrits que els són accessibles.

4. Vocabulari bàsic de temes d'interès i ús generalitzat entre els alumnes: colors, nombres, temps, casa, família, alimentació, activitats, cos, animals, etc.

5. Aspectes socioculturals dels països de parla anglesa.

6. Elements essencials de morfologia: articles, demostratius, possessius, verb, genitiu.

7. L'abecedari.

Procediments

1. Discriminació i reproducció de sons vocàlics i consonàntics bàsics, entonacions, accents i ritmes.

2. Producció d'entonacions bàsiques per imitació de models.

3. Comprensió global de situacions comunicatives a partir de mots i frases i de les característiques de la situació.

4. Comprensió de narracions i descripcions senzilles amb l'ajut de mitjans auxiliars (imatges, fotografies, diapositives, murals, etc.) o sense ajut.

5. Interpretació i producció de missatges orals relatius a la vida del grup classe o de la vida quotidiana amb el suport d'estratègies senzilles.

6. Reproducció d'estructures sintàctiques bàsiques de la llengua oral.

7. Ús del vocabulari i de les expressions habituals en qualsevol acte de comunicació.

8. Ús d'elements extralingüístics que acompanyen l'expressió oral i en faciliten la comprensió: gest, entonació, expressió facial.

9. Memorització i reproducció oral de cançons, poemes, endevinalles, etc.

10. Simulació escenificada de situacions de la vida diària o imaginàries.

11. Lletrejada del nom de l'alumne i de noms d'interès per a la comunicació (localitat, país, adreça, etc.).

Actituds, valors i normes

1. Interès i atenció en la producció d'entonacions, ritmes i sons nous.

2. Esforç per superar la inhibició inicial davant la nova llengua.

3. Esforç per comprendre i fer-se comprendre.

4. Cura en la varietat i la sincronització dels llenguatges verbal, gestual, icònic i musical.

5. Valoració positiva de la llengua anglesa i de les seves formes de cultura.

Bloc 14

Llengua escrita

Fets, conceptes i principis

1. Correspondència dels mots amb la seva ortografia.

2. Correspondència so-grafia.

3. Relació entre el significat del vocabulari treballat, la seva pronunciació i la seva representació escrita.

4. Situacions de comunicació habituals en què es fa ús escrit de la llengua anglesa.

5. Vocabulari i estructures lingüístiques indispensables per expressar per escrit les necessitats bàsiques de comunicació.

Procediments

1. Identificació de textos de tipologia diversa: còmics, contes, regles de joc, etc.

2. Comprensió global de textos senzills: contes, poemes, diàlegs, etc. amb suport icònic.

3. Comprensió, memorització i producció de textos funcionals i de ficció senzills: regles de jocs, enunciats d'exercicis, instruccions d'ús, etc.

4. Lectura en veu alta de textos senzills amb pronunciació i entonació adequades.

5. Utilització de recursos diferents: diccionari pictòric, material audiovisual, programes informàtics, etc.

6. Escripció i lectura de les paraules més usades.

7. Producció de textos escrits breus a partir de models sistemàtics i de pautes bàsiques.

8. Adequació dels textos escrits a les expectatives del lector i a la situació de comunicació.

9. Transferència al codi escrit d'informacions orals o visuals.

Actituds, valors i normes

1. Interès per atribuir significat al text.

2. Interès per conèixer el funcionament de la llengua, per establir relacions entre els canvis en la forma de les paraules i els canvis de significat.

3. Contrastació amb altres del significat d'una paraula.

4. Valoració de la importància d'escriure en anglès.

5. Disposició per superar les dificultats de comprensió i d'expressió provocades per un domini imperfecte de la llengua estrangera.

Bloc 15

Aspectes culturals

Fets, conceptes i principis

1. Aspectes socials i culturals dels països de parla anglesa propers als interessos dels alumnes: horaris, hàbits alimentaris, esports, jocs, distraccions i espectacles populars, festes i costums més importants, etc.

2. Presència de l'anglès a Andorra i a la resta del món no anglòfon: etiquetes de productes, cançons, pel·lícules, noves tecnologies, comunicacions, etc.

Procediments

1. Reconeixement d'algunes característiques socioculturals dels països de parla anglesa.

2. Utilització contextualitzada i simulada d'alguns hàbits socioculturals dels països de parla anglesa.

3. Comparació entre alguns hàbits propis i els dels països de parla anglesa.

Actituds, valors i normes

1. Curiositat per conèixer els hàbits quotidians dels habitants dels països de parla anglesa.

2. Obertura envers la cultura representada per la llengua anglesa.

3. Acceptació dels comportaments diferents inherents a la utilització d'una altra llengua.

4. Acceptació de l'aportació de la cultura anglesa per enriquir la cultura pròpia.

Educació física**Objectius generals d'àrea**

En l'àrea d'educació física, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament i aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Conèixer el cos i gaudir-ne de les possibilitats motrius, expressives i comunicatives.

2. Desenvolupar la confiança, l'autosuperació i l'estima del cos.

3. Potenciar les capacitats motrius i l'autonomia en medis diversos.

4. Utilitzar el moviment per expressar idees, sentiments i emocions.

5. Relacionar-se, respectar i acceptar els altres i desenvolupar actituds solidàries i cooperatives.

6. Reconèixer les transformacions en els estats del cos i adoptar hàbits d'higiene que afavoreixin la salut.

7. Tenir cura en l'ús del material i de les instal·lacions.

Blocs de contingut**Bloc 1***El cos. Organització i percepció***Fets, conceptes i principis**

1. El cos humà.

Estructura global i segmentària del cos.

Imatge del cos: motriu, tàctil, postura, audiovisual.

L'equilibri estàtic i dinàmic.

Les possibilitats corporals: sensorials, expressives i motrius.

2. Aspectes diferencials del cos en característiques físiques i funcionals.

3. Transformacions del cos amb l'edat.

4. Estats físics del cos relacionats amb diferents activitats (relax, cansament, etc.).

Procediments

1. Exploració perceptiva i funcional del cos i de les seves possibilitats.

2. Coordinació dinàmica i estàtica.

3. Coordinació i control de la dinàmica corporal específica en activitats que impliquen psicomotricitat fina.

4. Coordinació i control del ritme respiratori en relació amb activitats que suposin tensió o relaxació.

5. Actituds posturals en diferents tipus d'activitats habituals (manipulació, desplaçament o no desplaçament).

6. Postura de relaxació i tensió adaptada a diferents situacions.

Actituds, valors i normes

1. Valoració del cos i acceptació de les seves característiques.

2. Responsabilitat en la millora de l'organització corporal, el domini i el control del cos.

3. Seguretat i confiança en si mateix: sentiments d'autoeficàcia i expectatives realistes d'èxit.

4. Satisfacció en relació amb el cos i capacitat per trobar-se a gust.

Bloc 2*El cos en moviment***Fets, conceptes i principis**

1. Qualitats, formes i possibilitats del moviment.

2. Cos i moviment.

Elements funcionals del cos relacionats amb el moviment: to, respiració, relaxació, esforç, etc.

Moviment del cos i desplaçament en l'espai: sentit, direcció, orientació, simetries.

Moviment del cos i desplaçament en el temps: ritme, seqüències, duració.

3. Aptituds físiques de base i habilitats relacionades amb el moviment.

Procediments

1. Exploració de moviments adaptats a diferents tipus de situacions i medis: colpejar, empènyer, arrossegar, enfil·lar-se, salvar obstacles, etc.

2. Exploració de les habilitats bàsiques lligades a moviments de caràcter polivalent: saltar, córrer, girar, rebre objectes, llençar, etc.

3. Exploració de les habilitats específiques presents en els aprenentatges escolars i en les situacions de la vida quotidiana: enregistrar, encistellar, escriure, cosir, etc.

4. Exploració de les habilitats i destreses de coordinació, control i equilibri del cos presents en les conductes motrius habituals: de locomoció, estàtica i manipulació.

5. Percepció, ordenació i estructuració de l'espai i del temps en la planificació i la realització de moviments.

Actituds, valors i normes

1. Interès i gust per aprendre noves habilitats motrius i per participar en activitats motrius diverses tenint en compte les possibilitats pròpies.

2. Confiança en les possibilitats d'acció personals.

3. Autonomia i iniciativa en la realització de tasques motrius diverses.

4. Respects i valoració realista de les realitzacions pròpies.

5. Autoexigència en l'execució motriu en medis diferents.

Bloc 3

Expressió corporal

Fets, conceptes i principis

1. El llenguatge expressiu del cos.

Possibilitats expressives associades al moviment: mímica, dansa i dramatització.

2. Relació entre el llenguatge expressiu del cos i altres llenguatges.

Procediments

1. Exploració i anàlisi de les possibilitats expressives del cos.

2. Anàlisi de la càrrega cultural d'alguns elements del codi expressiu.

3. Realització de tasques motrius trauint el sentit del ritme, l'harmonia i la interpretació.

4. Execució de ritmes i balls inventats, populars i tradicionals.

5. Execució de ritmes bàsics de balls d'actualitat.

Actituds, valors i normes

1. Valoració dels usos expressius i comunicatius del cos.

2. Valoració de les produccions culturals existents en aquest àmbit.

3. Interès per ampliar el repertori de possibilitats expressives del cos.

4. Gust per participar en situacions que suposin comunicació amb els altres utilitzant mitjans expressius.

5. Desinhibició i espontaneïtat en situacions de festa i de reunió social que impliquin la participació en ritmes i balls diversos.

Bloc 4

Joc, activitats esportives i activitats a l'aire lliure

Fets, conceptes i principis

1. Tipus de jocs i activitats esportives.

2. El joc com a activitat social: normes i reglaments.

3. Les relacions lúdiques amb les persones, els objectes i els elements tècnics.

4. Les activitats a l'aire lliure i en medis diversos (mar, muntanya, etc.).

Procediments

1. Participació en jocs populars, de camp, d'exploració i d'aventura respectant les normes i reglaments.

2. Participació en activitats esportives respectant normes i reglaments.

3. Participació en activitats a l'aire lliure (orientació, marxa, acampada, etc.) planificant l'acció amb altres durant períodes de temps més o menys llargs.

4. Anticipació i posada en pràctica de tàctiques (defensa, coordinació, atac, etc.) i estratègies bàsiques (cooperació, oposició, cooperació/oposició, etc.) de joc i iniciació esportiva.

5. Desplegament de destreses físiques lligades a la manipulació i control d'objectes esportius.

Actituds, valors i normes

1. Interès per aprendre jocs nous i iniciar-se en pràctiques esportives diverses.

2. Valoració del joc ben realitzat, atenent les normes i coordinat amb els altres.

3. Acceptació dels errors que poden produir-se i de l'existència de diferents nivells d'execució d'acord amb les possibilitats personals de cada un dels participants.

4. Tendència a evitar els errors i esforçar-se a millorar els nivells d'execució en jocs, activitats esportives i activitats a l'aire lliure.

5. Confiança en les possibilitats d'acció en jocs, activitats esportives i activitats a l'aire lliure.

6. Valoració realista de les possibilitats de coordinació del grup i de participació de cada un dels seus membres en la planificació i utilització de tàctiques i estratègies.

7. Acceptació del rol en la realització de jocs, activitats esportives o activitats a l'aire lliure lliurement elegides.

Bloc 5

Salut corporal

Fets, conceptes i principis

1. Cura del cos: rutines, normes i activitats.

2. Efectes de l'activitat física sobre la salut i el manteniment corporal.

Procediments

1. Hàbits de treball presents en l'activitat corporal: economia i equilibri en la dosificació i dimensió de l'esforç.

2. Execució d'instruccions i directrius de l'ensenyant (concentració, atenció i execució) en la realització d'activitats físiques.

3. Hàbits d'higiene corporal i de postura.

4. Domini i control del cos i de les alteracions corporals en l'exercici físic.

Actituds, valors i normes

1. Atenció i gust per tenir cura del cos.

2. Autonomia en els aspectes bàsics de manteniment del cos.

3. Acceptació de les limitacions i restricció dels desitjos quan impliquin un perill per a la salut.

4. Sensibilitat per les condicions de salut corporal dels altres en l'àmbit individual i el col·lectiu.

5. Reconeixement i valoració de les condicions més o menys saludables de les situacions en què es practiquen les activitats físiques.

6. Respecte per les normes de conservació i manteniment dels espais, instruments i materials esportius.

7. Disposició favorable a participar en activitats físiques col·lectives.

Plàstica

Objectius generals d'àrea

En l'àrea de plàstica, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Aplicar els coneixements plàstics a l'observació, la descripció i l'anàlisi de les situacions quotidianes, de les produccions plàstiques pròpies i de les altres persones, i seleccionar les dades més rellevants segons unes finalitats determinades.

2. Planificar l'elaboració d'una producció plàstica, identificar-ne els components del procés d'acord amb unes finalitats determinades, analitzar les exigències de la tasca i valorar-ne de manera realista les possibilitats.

3. Utilitzar adequadament les tècniques de dibuix, pintura i modelatge, i seleccionar els diferents materials d'acord amb les finalitats expressives, creatives, comunicatives i imaginatives de la producció.

4. Utilitzar materials i instruments diferents i respectar-ne les normes d'ús, de conservació i de seguretat, i utilitzar-los segons la finalitat de la producció.

5. Reconèixer i acceptar la diversitat dels estils i utilitzar els sabers artístics que la cultura ha produït per fer avançar els mateixos coneixements plàstics.

6. Mostrar una actitud d'interès i respecte pels valors estètics, i utilitzar-los per contribuir a millorar la qualitat estètica de l'entorn.

7. Mostrar una actitud crítica en la valoració de les realitzacions plàstiques basada en criteris propis i raonats.

Blocs de contingut

Bloc 1

L'espai i el temps en la representació plàstica i en imatges

Fets, conceptes i principis

1. L'obra plàstica i els elements espacials: topològics, projectius i euclidians.

2. L'obra plàstica i els elements temporals: ritme, duració, equilibri.

La il·lustració del moviment en la representació gràfica bidimensional i en la tridimensional.

3. Variacions en la representació dels elements espacials i temporals al llarg de la història i de la cultura.

L'escala i el tractament dels plans o de la perspectiva.

4. Macroespais: arquitectura interior i exterior. Paisatge urbà.

Procediments

1. Composició i organització espacial per mitjà d'elements variats del codi plàstic i de la imatge: color, línia, forma, etc.

2. Composició temporal per mitjà d'elements variats del codi plàstic i de la imatge.

3. Ús dels elements d'escala, proporció i mesura amb finalitats expressives i estètiques diverses.

4. Representació del moviment en l'espai bidimensional i tridimensional: elaboració d'imatges seqüenciades que estableixen un relat. Representació de situacions i d'esdeveniments amb procediments diferents; construcció de mòbils i d'objectes plàstics que poden desplaçar-se i variar de posició.

5. Transformació de l'espai: delimitació i organització d'un espai buit i ple; creació i construcció d'un espai nou amb estris diversos.

Actituds, valors i normes

1. Valoració dels aspectes espacials i temporals representats.

2. Disposició favorable a la contemplació i a l'apreciació dels aspectes espacials i temporals en els espais habituals.

3. Interès per explorar formes noves de representar l'espai per mitjà d'elements diversos del codi plàstic i de la imatge.

4. Disposició favorable a la contemplació de produccions tridimensionals i bidimensionals.

5. Valoració del temps en la producció pròpia.

Bloc 2

L'obra plàstica i la imatge

Fets, conceptes i principis

1. Tipus d'obres plàstiques i de representació d'imatges per mitjans tecnològics: dibuix, pintura, escultura, fotografia, producció cinematogràfica, cartell i còmic.

2. L'ordinador com a element productor d'obres artístiques.

3. Finalitats de les obres plàstiques: informativa, expressiva, comunicativa, imaginativa i estètica.

4. Formes habituals de presentació de les obres plàstiques: cartell, tela, pel·lícula, curtmètrage, videoclip, etc.

5. Nivells d'anàlisi de la composició plàstica i de la imatge: tecnicomaterial, formal, estètic, temàtic i ideològic.

6. Estils artístics i valors estètics que representen.

7. Els museus i les sales d'exposició i projecció.

Procediments

1. Exploració perceptivovisual de l'obra plàstica.

2. Exploració dels nivells presents en la composició.

3. Utilització de les formes més habituals de producció segons finalitats i situacions diferents.

4. Planificació i realització de visites a museus, exposicions i sales de projecció.

Actituds, valors i normes

1. Valoració de les produccions plàstiques amb criteri propi.

2. Interès en les produccions plàstiques i de la imatge, i satisfacció per contemplar-les i realitzar-les.

3. Sensibilitat en l'apreciació dels aspectes plàstics de la realitat.

4. Actitud positiva per utilitzar les formes habituals de producció plàstica i de la imatge en situacions funcionals.

5. Res respecte per les produccions pròpies i dels altres.

6. Acceptació de la pluralitat d'opcions i d'estils diferents.

Bloc 3

La producció plàstica i en imatge

Fets, conceptes i principis

1. Elements del codi plàstic i les seves relacions.

2. Elements del codi de la imatge.

3. Possibilitats funcionals dels elements plàstics i de la imatge en l'elaboració de la composició o estructura de l'obra.

4. Apunt i procés de composició.

5. Tècniques del dibuix, la pintura i el modelatge. Collage i estampació. Materials bàsics i possibilitats expressives.

6. Instruments habituals propis del dibuix, la pintura, el modelatge i d'altres tècniques: collage, estampació i construccions.

7. El traç: característiques i possibilitats expressives.

8. El material de desfeta i els elements de la natura com a materials amb possibilitats de ser reciclats i utilitzats plàsticament.

Procediments

1. Habilitats bàsiques lligades als usos expressius dels elements del codi artístic: espontaneïtat, fluïdesa, flexibilitat, etc.

2. Habilitats bàsiques lligades a la pràctica de les diferents tècniques.

3. Exploració sistemàtica i possibilitats expressives dels materials (específics i no específics de l'àrea) i suports.

4. Habilitats bàsiques lligades a la pràctica del rendiment dels estris.

5. Elaboració i valoració de produccions plàstiques.

6. Ús de diferents materials segons les diverses finalitats.

Actituds, valors i normes

1. Esforç per aconseguir un ús adequat dels materials i les tècniques per millorar la producció pròpia.

2. Iniciativa per assajar, provar i contrastar.

3. Valoració de la diversitat en la producció plàstica i tendència a fugir dels estereotips.

4. Acceptació del procés d'elaboració com a procés de revisió constant de la producció pròpia.

5. Respecte a les normes de conservació dels materials, les produccions i les instal·lacions.

6. Curiositat i interès per la manipulació.

Música**Objectius generals d'àrea**

En l'àrea de música, la intervenció educativa té com a objectiu desenvolupar uns processos d'ensenyament-aprenentatge que capacitin l'infant per:

1. Reconèixer en l'audició de produccions musicals els elements bàsics del so i de l'organització musical, atribuir-los algun significat i apreciar-ne les qualitats artístiques.

2. Interpretar cançons i peces musicals amb la veu i algun instrument, de memòria i a partir de la notació musical escrita, adaptant la seva veu i la seva interpretació a la dels altres i seguint les indicacions del director.

3. Reconèixer les característiques físiques, sonores i expressives dels principals instruments i de la veu, identificar-los en les audicions de grups instrumentals i vocals i utilitzar-les per millorar l'expressió.

4. Crear i interpretar cançons i temes musicals senzills com a vehicle d'expressió i de comunicació, i gaudir de les possibilitats de l'experimentació i l'exploració de tècniques i habilitats noves per obtenir produccions pròpies i originals.

5. Interessar-se de forma activa per manifestacions musicals de l'entorn, gaudir-ne i jutjar algun aspecte estètic i tècnic.

6. Relacionar les peces musicals amb algun element característic que les situï en el temps o l'espai (tipus d'instruments, lletres, estructura, ritme).

7. Reconèixer els gèneres principals, els estils musicals i els autors, especialment els més característics de l'entorn, i relacionar-los amb algun aspecte històric o social que permeti comprendre'n la dimensió com a producte cultural.

Blocs de contingut**Bloc 1****Percepció i comprensió****Fets, conceptes i principis**

1. So i silenci.

2. Qualitats del so: altura, intensitat, durada i timbre.

3. Qualitats de l'estructura i l'organització de la composició musical: ritme, melodia, harmonia, forma, dinàmica.

4. Autors i autores, obres, èpoques, gèneres, estils, instruments, veus i agrupacions musicals.

5. L'aparell auditiu.

6. Comprensió de la música: sentir, escoltar, entendre.

Procediments

1. Audició, reconeixement i resposta als sons i les seves qualitats.

2. Imitació i reproducció de sons, sèries melòdiques i fragments d'obres musicals.

3. Experimentació i anàlisi sonora.

4. Discriminació auditiva de sons i sorolls.

5. Reconeixement auditiu de les qualitats sonores i expressives dels instruments i de la veu.

6. Experimentació i coneixement de dinàmiques, temps, formes, instruments, veus i agrupacions musicals.

7. Anàlisi musical d'una obra.

8. Exploració i anàlisi d'expressions artístiques tradicionals d'Andorra.

9. Representació de l'obra per mitjà de grafies, dansa, producció plàstica, joc musical, etc.

Actituds, valors i normes

1. Interès i curiositat per reconèixer i comprendre els missatges musicals com a font de coneixement, de plaer i de benestar personal.

2. Valoració de l'actitud d'escoltar com a fonamental per a la comunicació musical.

3. Valoració crítica de les produccions musicals i interès per analitzar-ne els diferents elements continguts en la composició.

4. Descobriment de la importància del silenci com a element bàsic per a la música i per a la comunicació.

5. Valoració i respecte del patrimoni musical d'Andorra i també el d'altres cultures.

6. Respecte per les normes de comportament en un espectacle musical.

7. Sensibilitat per la diversitat de manifestacions artístiques tradicionals i contemporànies com a elements d'expressió i identificació cultural.

8. Valoració de la voluntat perceptiva i comprensiva com a element necessari per a la comunicació.

Bloc 2**Expressió musical****Fets, conceptes i principis**

1. La cançó com a mitjà d'expressió musical.

2. Cançons a l'uníson, a veus i canons.

3. La cançó tradicional i el patrimoni sociocultural d'Andorra.

4. Aparell de fonació i respiratori: característiques i capacitats.

5. Els instruments per fer música: característiques.

6. Gènesi de l'instrument utilitzat, cura i higiene, i tècnica per a la interpretació.

7. El moviment corporal com a representació de la pulsació, el ritme, la mètrica, el temps i la melodia.

8. Música i moviment corporal.

9. La dansa.

Procediments

1. Cant individual i col·lectiu.

2. Aplicació de les tècniques que intervenen en la producció de la veu.

3. Acompanyament rítmic i melòdic de les cançons.

4. Improvisació i combinació creativa de ritmes i melodies amb la veu i els instruments.

5. Pràctica de les tècniques bàsiques per a la interpretació instrumental.

6. Anàlisi de l'entorn sociocultural de l'obra interpretada.

7. Adequació del moviment i l'expressió del cos a la música.

8. Interpretació de danses tradicionals andorranes, populars i d'arreu del món.

9. Improvisació i creació de moviments i coreografies a partir d'una música.

10. Combinació creativa dels elements coneguts.

Actituds, valors i normes

1. Interès i iniciativa per a la creació i la interpretació d'obres musicals, assajant-hi noves possibilitats i intentant superar estereotips.

2. Valoració del treball en grup i de les normes que comporta aquest tipus de treball.

3. Atenció i respecte per la persona que assumeix el paper de direcció.

4. Cura i atenció a la higiene de la veu, als instruments musicals personals i de l'escola.

5. Actitud crítica davant de tot tipus de manifestacions artístiques.

6. Respecte per les produccions musicals dels altres infants.

7. Acceptació de les possibilitats expressives pròpies i confiança en el seu desenvolupament.

8. Valoració de l'expressió artística com a element per a la comunicació i com a expressió de valors culturals propis.

Bloc 3

Llenguatge musical

Fets, conceptes i principis

1. Lectura i escriptura musical convencional: figures, notes, compassos, alteracions, temps, dinàmica, signes de repetició i signes d'expressió.

2. Lectura i escriptura musical alternativa: punts, línies, colors.

Procediments

1. Audició, imitació, reconeixement, reproducció, lectura i escriptura dels elements musicals.

2. Lectura de partitures i interpretació de cançons, fragments d'obres i exercicis amb la veu, un instrument solista o una agrupació musical.

3. Variació sistemàtica dels elements i els recursos utilitzats per aconseguir l'efecte que més s'ajusta a les intencions pròpies.

4. Exploració i utilització de les possibilitats expressives del llenguatge musical.

Actituds, valors i normes

1. Valoració del llenguatge musical com a mitjà d'expressió i comunicació.

2. Interès per usar el so i la seva grafia en la representació de sentiments i vivències de manera personal i autònoma en situacions de comunicació i joc.

3. Atenció i interès per comprendre el significat de les grafies musicals convencionals i alternatives.

Decret

Vist l'article 25 de la Llei qualificada de la nacionalitat andorrana de data 5 d'octubre de 1995,

Atès que les persones interessades han acreditat fefaentment que han perdut la nacionalitat d'origen, i han emès la corresponent declaració jurada,

El Govern,

Decreta

Atorgar la nacionalitat andorrana amb plenitud de drets polítics a les persones relacionades en la llista següent:

Ariza Aguilera, Antoni
Pérez García, Maria
Ros Navarro, Antoni
Sobre Martínez, Joaquim

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 13 d'agost de 1997

Marc Forné Molné
Cap de Govern